

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ
Γραφεία: ΣΕΙΡΗΝΩΝ 33 —
ΒΥΡΩΝΑΣ 162 31 — ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 7645280

Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ

Ε Τ Ο Σ 12ο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 32
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1987

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ — ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ '87

Την 1η Φεβρουαρίου '87 πραγματοποιήθηκε, στην αίθουσα, η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας.

Πρόεδρος της Γεν. Συνέλευσης εκλέχθηκε ο κ. Παύλος Βλάχος και Γραμματέας η δίδα Αικατερίνη Ιωάν. Λειβαδίτη.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας, κ. Σπύρος Πλάκας, χαιρέτησε τη Γεν. Συνέλευση, ευχαρίστησε όλα τα μέλη που δοήθησαν οικονομικά το Σύλλογό μας και που πρόθυμα πήραν μέρος σ' όλες τις εκδηλώσεις του Συλλόγου, τους τακτικούς συνεργάτες του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ», καθώς και τον κ. Αλέκο Φλώρο, που ενδιαφέρθηκε για την επίλυση πολλών ζητημάτων του χωριού μας, τον πολιτικό Μηχανικό κ. Σωτήρη Μαντούβαλο, το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας κ. Κώστα Παπαλέξη και τον Αρχιτέκτονα

κ. Νίκο Ρέγκο και αναφέρθηκε στην προσφορά του καθενός ξεχωριστά.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος του Συλλόγου αναφέρθηκε, με λεπτομέρεια, στα πεπραγμένα του Δ. Σ. (χοροί — εκδηλώσεις, ενίσχυση Κοινότητας, πρωταθλήματα, προβολή του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» κ.λπ.) και στάθηκε ιδιαίτερα στο πρόβλημα της Εκκλησίας του χωριού μας, η οποία κινδυνεύει από κατολίσθηση του εδάφους.

Ο Αρχιτέκτονας κ. Νίκος Ρέγκος, είπε ο πρόεδρος του Συλλόγου μας, που με τον κ. Αθαν. Βλάχο επισκέφθηκε το χωριό, διαπίστωσε σημεία καθίζησης του προσάυλιου χώρου καθώς και εγκάρσιο ρίγμα στον τοίχο του ιερού (ανατολικά) και στον τοίχο της βόρειας πλευράς του Ναού, καθώς και

σημεία προκαθίζησης του δαπέδου.

Οι ρωγμές προκλήθηκαν από αργή αλλά και συνεχή κατολίσθηση του εδάφους. Η κατολίσθηση αυτή είναι ακόμα ενεργός αφού μαρμαροποδιά που τοποθετήθηκε πρόσφατα σε παράθυρο έχει υποστεί ρωγμή.

Το Διοικ. Συμβούλιο, συνέχισε ο πρόεδρος του Συλλόγου μας, μόλις πληροφορήθηκε τα δυσάρεστα έστειλε έγγραφο στο Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών — αφού η Εκκλησία μας αποτελεί μεταβυζαντινό μνημείο — και ζήτησε να δοθεί εντολή στις αρμόδιες Υπηρεσίες να προβούν, έγκαιρα, στην εκπόνηση μελέτης για την αντιστήριξη του εδάφους καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη επιβεβλημένη εργασία. Η τελευταία, τότε, πληροφορία από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών είναι ότι το αίτημά μας διαβιβάστηκε στην Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, στα Ιωάννινα, για να εξετάσει, με επιτόπια έρευνα, το θέμα και μέσα στα πλαίσια των Οικονομικών δυνατοτήτων, να προχωρήσει στην αναγκαία λύση.

Λόγω του επείγοντος, συνέ-

Συνέχεια στή 5η σελίδα

Ο ξενιτεμένος Νεχωρίτης

Για ιδιωτικούς λόγους επισκέφθηκα μπροστά απ' τα Χριστούγεννα τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Δύομιση μήνες περίπου παραμονή μου στη χώρα αυτή πέρα από επίσκεψη διαφόρων τόπων και πόλεων θαυμάζοντας τη φυσική ομορφιά της και τον ασύγκριτο τεχνητό πολιτισμό της, ήρθα σε επαφή και σε συνάντηση με τους μετανάστες του χωριού μου του Νεχωρίου - Ναυπακτίας.

Λόγοι δύσκολοι της ζωής και όροι βιώσεως ανάγκασαν τους κατοίκους του χωριού μεταπολεμικώς να μεταναστεύσουν στη χώρα αυτή με την απλωσιά εργασίας και την οικονομική ευημερία για να αναζητήσουν πόρους και δυνατότητες βιώσεως των οικογενειών των.

Πραγματικά, μέσα στο διάστημα των δέκα και είκοσι ετών οι ξενιτεμένοι Νεχωρίτες με την τίμια εργασία τους και τον ακάματο μόχθο τους προόδευαν και αποκαταστάθηκαν οικονομικώς, σε σημείο ζηλευτό, εκεί στη δεύτερη

πατρίδα τους στην οποία προσαρμόστηκαν με τον τόπον, την ιδιότητα ζωής, αλλά και την ανείπωτη ευγένεια και απλότητα των κατοίκων αυτού του τόπου. Η ζωή τους απλή, ήσυχη, εργατική, με συνεργασία και βοήθεια μεταξύ τους με σύμπνοια και αγάπη η οποία εκδηλώνεται έμπρακτα και ενεργά σε οποιαδήποτε εκδήλωση της ζωής των.

Είναι αλήθεια πως τα ξένα συνενώνουν και συνδέουν ψυχικά περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη περίπτωση και περίπτωση τους συγχωριανούς μεταξύ των.

Παραβρέθηκα σε συναντήσεις και συνεστιάσεις των χωριανών μου στις οποίες διακρίνοντο για την αγάπη και τη φιλοξενία, χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Νεχωρίτη.

Από τον ιερέα του καθεδρικού Ναού του Χάρρισμπουργκ του Ελληνισμού Γεώργιο Δασκαλάκη και από τον πρόεδρο του Συλλόγου των Νεχωριτών της Αμερικής Βασίλειο Κότσαλο, μου ανατέθηκε η ομιλία

Συνέχεια στή 5η σελίδα

Λαχειοφόρος αγορά

ΜΗ ΤΡΟΜΑΖΕΤΕ!!!

Και τα δώρα αξίζουν, αλλά και ο σκοπός ακόμα πιο πολύ.

Ποιός είναι ο σκοπός;

Να φανεί η πλατεία, που αποτελεί το κέντρο και τον καθρέπτη όλων του χωριού μας, πιο όμορφη, πιο γραφική, πιο χωριάτικη να φύγει το αντιαισθητικό τσιμέντο, που σφίγγει, σαν θηλειά γύρω από το λαιμό, το γέρο - Πλάτανο, που δεσπόζει στο κέντρο της.

Το Δ.Σ. έκρινε και πιστεύουμε να συμφωνείτε, ότι ο χώρος γύρω απ' το πλατάνι πρέπει να αναμορφωθεί. Ο αρχιτέκτονας κ. Ρέγκος και πάλι φιλοκερδώς, μας ετοίμασε σχέδιο, πάνω στο οποίο θα στηριχτεί η κατασκευή του έργου.

Για το σκοπό αυτό δώσαμε συμπαράστατη το συγχωριανό μας ζωγράφο κ. Χρ. Τσέλιο, που τιμήθηκε, πρόσφατα, με τα δύο πρώτα βραβεία σε έκθεση στο Παρίσι (όπως αναφέρεται σε άλλη στήλη) που προσέφερε δύο θαυμάσιους πίνακες που τα θέματά τους είναι παρμένα από τοπία και παραστάσεις των χωριών μας διαστάσεων 70X100 και 60X80 αξίας — κατ' εκτίμηση των ειδικών — 400.000 και 250.000 δρχ. αντίστοιχα. Επίσης συμπαράστατες δώσαμε δύο διακεκριμένους ζωγράφους, τον Γ. Πολίτη και τον Ι. Κομνηνό, που ευγενικά πρόσφεραν από ένα πίνακα διαστάσεων 50X70, αξίας 80.000 δρχ., ο καθένας, με τα ίδια θέματα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί ολόθερμα τους τρεις καλλιτέχνες για την ευγενική προσφορά τους.

Πιστεύουμε ότι θα δούμε και σας συμπαράστατες στο έργο, που όλοι μας θέλουμε.

Με ποιό τρόπο θα γίνει η Λαχειοφόρος;

Το Δ.Σ. έχει τυπώσει Λαχνόνες που ήδη διατίθενται προς 200 δρχ ο καθένας.

Η κλήρωση θα γίνει ανήμερα του πανηγυριού στις 23 Αυγούστου, στο χωριό μας. Μέχρι τότε υπάρχει αρκετός χρόνος να προμηθευτούμε λαχνόνες και εμείς, αλλά και να προμηθευτούμε όλους τους γνωστούς και φίλους. Επίσης λαχνοί θα σταλούν σ' όλες τις επαρχιακές πόλεις, που μένουν Νεχωρίτες.

Έχουμε την πεποίθηση ότι με τη βοήθειά σας θα πετύχουμε, και αν τα έσοδά μας υπερκαλύψουν το έργο διαμόρφωσης του χώρου γύρω από το Πλάτανο, προγραμματίζουμε να αρχίσουμε την κατασκευή, στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου γήπεδο μπάσκετ και δόλλεβ.

ΕΛΠΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ
ΣΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΣ

Το Δ.Σ.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Το Σαββατόβραδο, 14 Μαρτίου 1987, έγινε, στην αίθουσα «ΚΟΣΜΟΣ» του Ξενοδοχείου «HOLIDAY INN» ο ετήσιος αποκριάτικος χορός του Συλλόγου μας.

Η συμμετοχή των συγχωριανών μας και των φίλων τους ήταν αθρόα.

Στην είσοδο της Αίθουσας το Δ.Σ. καλωσόριζε τους προσερχομένους και μέχρι να αρχίσει το φαγητό δόθηκε σε όλους η ευκαιρία να χαιρετηθούν, να κουβεντιάσουν και να θυμηθούν...

Η άνεση των χώρων, η καθαριότητα της αίθουσας, η μεγάλη πίστα —αργότερα έγινε και δεύτερη στην άκρη— η γρήγορη εξυπηρέτηση, το καλό φαγητό, η καλή μουσική, τα παραδοσιακά τραγούδια συνετέλεσαν ώστε όλοι να περάσουν μια ευχάριστη βραδιά.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Σπύρος Πλάκας χαιρέτησε τους παρευρισκόμενους με τα παρακάτω λόγια:

Αγαπητοί συγχωριανοί
κι αγαπητοί μας φίλοι.

Σας καλωσορίζουμε και σας ευχαριστούμε για την προσέλευσή σας, στην καθιερωμένη, πλέον, ετήσια συνεστιάση του Συλλόγου μας.

Θεωρούμε καθήκον μας να σας απευθύνουμε εγκάρδιο πατριωτικό χαιρετισμό και σας ευχαριστούμε για την α-

θρόα προσέλευσή σας, στην αποψινή μας εκδήλωση.

Είναι ανάγκη να βοηθήσουμε όλοι μας, ώστε από τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας να μη λείπει ούτε ένας Νεχωρίτης.

Συγκεντρωθήκαμε, κι απόψε, σ' αυτή τη φιλόξενη αίθουσα, για να ιδωθούμε, για να κοθβεντιάσουμε, για να

διασκεδάσουμε και για να θυμηθούμε:

— Να θυμηθούμε, το αγαπημένο μας χωριό και τους λιγοστούς κατοίκους του, που τις ημέρες αυτές δοκιμάζονται κι είναι αποκλεισμένοι από τη βαρβαρική.

Τους διαβεβαιώνουμε ότι η σκέψη μας είναι κοντά

Συνέχεια στή 6η σελίδα

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ

Πολλές φορές έχει επισημανθεί η ανάγκη επικοινωνίας και συνεργασίας ανάμεσα στους Συλλόγους των χωριών της περιοχής μας. Συνεργασία που θα ανοίγεται σε πολλούς τομείς και θα περικλείει πολλές και ποι κίλες δραστηριότητες.

Στα πλαίσια, λοιπόν, αυτής της προσπάθειας και ύστερα από συνεργασία των Δ.Σ. του Συλλόγου μας και του Συλλόγου των φίλων Αραχωβιτών πραγματοποιήθηκε κοινή εκδήλωση της νεολαίας των δύο Συλλόγων.

Συγκεκριμένα, την Κυριακή 22 Μαρτίου στην ΡΙΒ «Στροφιλιά» συναντήθηκαν οι δύο νεολαίες για να γνωριστούν και να διασκεδάσουν. Η συμμετοχή δεν ήταν καθολική, ήταν όμως αρκετά ικανοποιητική και ενθαρρυντική για μιιά δεύτερη προσπάθεια.

Οι πρώτες γνωριμίες ήταν δειλές και τυπικές, όπως ήταν φυσικό. Ότι όμως δεν μπόρεσαν να κάνουν οι συστάσεις και οι συζητήσεις, το κατάφερε ο χορός.

Μέσα στο ρυθμό σύγχρονων, αλλά και παραδοσιακών χορών η ατμόσφαιρα ξεστάθηκε και ο χορός συνεχίστηκε μέχρι αργά.

Είναι σίγουρο, ότι όλοι εκείνη την ώρα σκεφτόντουσαν τα χωριά μας, με το ποτάμι ανάμεσά τους να τα ενώνει και όχι να τα χωρίζει.

Την ώρα που σταματούσε ο χορός, διασκεδάζε τα παιδιά μας το συγκρότημα LI-BIDO BLUME με τους σύγχρονους ρυθμούς του.

Οι νεολαίοι μας αποχαιρετίστηκαν με την ελπίδα να ξαναβρεθούν και να υπάξει συνέχεια σ' αυτό το ξεκίνημα.

ΓΑΜΟΙ

- Στην Αθήνα παντρεύτηκε η Βίκη Κολιζέρα, (το γένος Σερεβέτα) και ο Ευάγγελος Κοσμάς. Τους ευχόμαστε ζωή ευτυχισμένη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η κ. Βασιλική Γεωργ. Μπούρα, γέννησε αγοράκι.
- Η κ. Φωτεινή Χρήστ. Μάλιου, γέννησε αγοράκι. Ευχόμαστε να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Στην Αθήνα η κ. Λίτσα Χαλκιοπούλου βάφτισε το κοριτσάκι της Αικατερίνης Θεοδ. Πατρίκαλου (το γένος Κων. Αθ. Λειβαδίτη) και το ονόμασε Κωνσταντίνια.
 - Στο χωριό ο Νικ. Μαρούδας βάφτισε το αγοράκι του Ι. Λαζοδήμου και το ονόμασε Γιώργο.
- Στους γονείς ευχόμαστε να ζήσει το καινούργιο όνομα και στους αναδόχους πάντα άξιοι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Ο Παύλος Ασημακάκης και η Αναστασία Δούκα, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου. Ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό η Καλλιόπη χήρα Θεοδ. Καλαθά.
 - Πέθανε και κηδεύτηκε στη Λαμία η Κωνσταντίνα χήρα Γεωργ. Αλπογιάννη.
 - Πέθανε και κηδεύτηκε στη Λαμία η Αναστασία Αντ. Ασημακάκη (το γένος Νικ. Καλαθά).
 - Πέθανε και κηδεύτηκε στη Λαμία ο Αντ. Ασημακάκης.
 - Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αμερική ο Νικόλαος Πέτσας.
- Στους συγγενείς, ευχόμαστε θερμά συλλυπητήρια.

ΣΤΡΑΤΕΡΜΕΝΟΙ

- Υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία, στην Πολεμική Αεροπορία, ο Βασίλειος Νικ. Παναγιωτόπουλος (εγγονός Αντωνίου Γ. Φλώρου).
- Ευχόμαστε καλός πολίτης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Σε όσους συμπαράσθηκαν στο βαρύ πένθος μας, τους ευχαριστούμε.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ:

Ανδρέα και Στέφανου Ασημακάκη.
Ιωάννη Μπακατσούλα.
Νίκος και Παύλος.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΔΡΧ.
Φλώρος Αντ. Γεώργιος 1.000
Λειβαδίτης Κ. Γεώργιος 1.000
Αλπογιάννης Α. Χρήστος 2.000
Αγγελάκης Σταύρος 1.000
Αγγελάκης Σταύρος 1.000
Μαύρος Β. Γεώργιος 3.000
Λειβαδίτης Αθ. Ιωάννης 2.000
Ντάφυλλου Δημ. Καίτη 5.000
Ντάφυλλου Δημ. Καίτη 1.500
Παπακώστα Ευαγγελία 2.000
Φούρλα Δημ. Ειρήνη 500
Φούρλα Βασ. Δημήτριος 1.000
Μαζιάς Αθ. Γεώργιος 1.500
Μάλλιος Σπ. Χρήστος 1.000

Κουωνικά

Μάλλιος Σπ. Κων)νος	1.000	Λιάζη Αικατερίνη	500
Ρηγάτου Λούλα	2.000	Κωτσάλου Ελένη	200
Σβούκα Αθ. Βασιλική	3.000	Χαρμαντζή Ευθ. Βασιλική	150
Μάντης Γεωργ. Κων)νος	1.500	Καλαθάς Νικ. Μιχαήλ	1.000
Λειβαδίτης Αθ. Χρήστος	2.000	Παπανικολάου Χρ. Βασ.	2.000
Λειβαδίτης Αθ. Πολύκαρ.	2.000	Ιωάννου Νικόλαος	5.000
Ζώης Βασ. Αθανάσιος	2.000	Παπαγεωργίου Αθα- νάσιος	500
Λειβαδίτης Νικόλαος	2.000	Σκεπαρινιά Χρ. Ελένη	1.000
Παπαλέξης Γεώργιος	3.000	Μάρου Ιωάν. Τασία	2.000
Μπαζιζώνης Σπ. Νικόλ.	1.000	Σκεπαρινιάς Χρ. Αντών.	1.500
Τσουράπας Ευάγγελος	2.000	Ψαρράς Γεώργιος	500
Κοκορόγιαννης Παναγ.	2.000	Λειβαδίτης Αθ. Κων)νος	1.500
Χρονοπούλου Ελένη	2.000	Μαστροκώστας Γ. Ιωάν.	2.000
Σπυροπούλου Μάγδα	2.300	Ντούζος Γρ. Γεώργιος	2.000
Πλάκας Κων. Αντώνιος	4.400	Σπανός Δημ. Ιωάννης	1.000
Κουβελά Κων. Ευαγγελία	1.500	Λειβαδίτη Ι. Αικατερίνη	1.000
Καλαθάς Νικ. Γεώργιος	1.500	Εύκη Νικ. Ζωή	1.000
Λούπας Γεωργ. Νικόλ.	1.000	Κωσταρά Τασία	4.000
Μέρμηγκας Παντ. Βασ.	1.500	Καλιά Θρασ. Βούλα	2.000
Λειβαδίτης Αθαν. Γεώργ.	500	Πετράκης Ιωάν. Κων)νος	2.000
Πλάκα Γεωργ. Μαρία	1.000	Σπανού Νικ. Μαρία	500
Σκουφιά Κούλα	1.500	Μάλλιου Αθ. Σπυριδούλα	500
Φλέγκας Αντ. Δημήτριος	2.000	Πανάγος Αριστ. Ιωάννης	800
Μπιθικούκη Αγγαίτα	1.600	Κρανιάς Απ. Χρήστος	500
Κωνταντινίδη Φούλα	2.000	Πανάγος Γ. Κων)νος	1.000
Τσέλιου Νικ. Ολυμπία	2.000	Μασγάλας Αντ. Νικόλαος	500
Φλώρος Κωνσταντίνος και Γιαννούλα	4.000	Πλάκας Αθαν. Σπύρος	300
Οικογένεια Αλεξ. Φλώρου	5.000	Σπανός Νικ. Κων)νος	500
Καραγιάννης Κων)νος	2.000	Χαραλαμπίδης Ιωάν.	100
Φούρλα Κων. Ντόλα	1.000	Μαζιάς Θωμ. Γεώργιος	500
Σαραντοπούλου Δ. Κική	1.000	Γρίβας Ζάχος	300
Γιοβαννοπούλου Μαγδαλ.	2.000	Καλαθάς Αθ. Ιωάννης	100
Σταθοπούλου Γ. Μαρία	1.000	Κρανιάς Χρ. Απόστολος	1.000
Τζανακάκη Π. Λαμπρινή	1.000	Φούρλας Δημ. Βασίλειος	200
Παπαϊωάννου Νικ. Κων.	1.000	Σαλτός Δημ. Ιωάννης, ιερέυς	500
Παπαϊωάννου Νικ. Γρηγ.	1.000	Μαλαφούτας Νικ. Δημ.	500
Σακαβέλλα Α. Κων)να	2.000	Μάλλιος Χρ. Γεώργιος	200
Λάππας Κων. Δημήτρα	3.000	Πανάγος Περ. Όλγα	200
Κουβελάς Γεώργιος	5.000	Κανέλος Αντώνιος	500
Πλάκας Ευθ. Ιωάννης	1.000	Ζαρκάδας Νικ. Γεώργιος	600
Πλάκας Ευθ. Σπύρος	1.000	Πλάκας Αντ. Κων)νος	500
Καλλιμάνης Χρήστος	1.000	Κοπάνης Ιω. Αθανάσιος	1.000
Καρανδρίκα Ι. Θεοδώρα	2.000	Πλάκας Κων. Αντώνιος	200
Μάλλιος Γεώργιος	1.000	Παπακώστας Ι. Δημήτριος	500
Σουφλερδός Χρήστος	1.500	Μαζιάς Θωμ. Νικόλαος	1.000
Μιχαλίτσης Δημήτριος	2.000	Παπαγεωργίου Ζαχ. Α- θανάσιος	300
Μπούρας Χρ. Αθανάσιος	1.000	Χαρμαντζής Ευαγ. Κων.	500
Φούρλας Βασ. Χρήστος	500	Χολέβας Ιωάν. Σωτήριος	500
Μάλλιος Βασ. Αθανάσιος	750	Λαζοδήμος Κων. Ιωάννης	8.000
Μάλλιος Δημ. Κων)νος	2.000	Λαζοδήμος Ιωάν. Κων.	1.000
Μπαζιζώνης Σπ. Νικόλ.	500	Καλφοπούλου Βιολέττα	1.000
Μάλλιος Γεώργιος	1.000	Κατσαντώνη Νικ. Μαρία	1.500
Μάλλιος Γεωργ. Ιωάννης	1.000	Πλάκας Ευθ. Αθανάσιος	2.000
Καρανδρίκας Ιωάν. Δημ.	1.000	Παπακώστας Γ. Στέφ.	3.000
Μασγάλας Δ. Κων)νος	2.000	Μασγάλας Αντ. Κων)νος	2.000
Τσακωνιάτης Γεώργιος	1.500	Σγάγια Απ. Κούλα	2.000
Φούρλας Γεωργ. Κων)νος	1.500	Μαρούδας Ευάγγελος	2.000
Φούρλα - Παπαχρήστου Βασιλική	1.500	Τσιάνου Ιωάν. Βασιλική	1.000
Καραμανίδης Γεώργιος	2.000	Καραμανίδης Χαράλαμπ.	1.500
Λούπα Νικ. Αικατερίνη	1.000	Σταθοπούλου Ι. Λένα	1.000
Πλάκας Γεωργ. Σπύρος	2.000	Πατεράκης Νικ. Ιωάννης	2.000
Μάντης Κων. Γεώργιος	500	Πατεράκης Νικ. Νικόλ.	2.000
Καρανδρίκας Ι. Ανδρέας	1.000	Μασγάλας Νικ. Γρηγ.	2.000
Φούρλας Δημ. Γεώργιος	2.000	Παναγιωτοπούλου Περσ.	1.500
Σβούκας Κωνσταντίνος	1.000	Τσώλης Αντ. Ιωάννης	2.500
Μπαλογιάννη Ευαγγελία	1.000	Καπράνης Εμμανουήλ	2.500
Πλάκας Αθ. Αντώνιος	1.200	Καλαθάς Θεοδ. Νικόλαος	2.000
Λούπα Γεωργ. Λαμπρινή	500	Παπαχρήστου Παντ.	3.000
Μάλλιος Δημ. Ιωάννης	2.000		
Βλάχος Κων. Αθανάσιος	2.000		
Βλάχος Κων. Αθανάσιος	1.000		
Ζάχος Δημήτριος	1.000		
Βλάχος Ιωάν. Ευθύμιος	500		
Παπαλέξης Αντώνιος	1.000		
Λειβαδίτης Κων. Γεώργ.	1.000		
Μαζιάς - Γκουμάτης Βασ.	1.000		
Βλάχος Κων. Παύλος	2.500		
Βλάχου Παύλ. Μαρία	2.500		
Παντελίδης Γεώργιος	1.500		
Μάλλιος Αθ. Ιωάννης	2.000		
Τσιάππα - Μπούρα Μαγ- δαληνή	1.000		
Ζηνέλης Ιωάννης	2.000		
Λούπας Γεωργ. Ιωάννης	1.000		
Καραδήμας Ν. Δημήτρ.	1.000		
Καλαθάς Μιχ. Νικόλαος	500		

ΔΩΡΕΕΣ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

- Ο Χάρης Ι. Τσιάνος πρόσφερε στο Σύλλογό μας, σε μνήμη του παππού και της γιαγιάς,

Χιονοθύελλες...

«Φύλα ξύλα για το Μάρτη
(να μην κάψεις τα πα-
(λούκια)».

«Μάρτης, γδάρτης και κα-
(κός παλουκοκάφτης)».

Η άσχημη κακοκαιρία του
φετεινού Μάρτη έπληξε ι-
διαίτερα και την ορεινή
Ναυπακτία. Το χωριό μας
παρέμεινε αποκλεισμένο από
συγκοινωνία για πολλές μέ-
ρες.

Συνεργεία της Νομαρχίας,
στο τέλος του Μάρτη, θοή-

θησε στο ξεχίνισμα των δρό-
μων. Ευτυχώς που τα τηλέ-
φωνα και το ηλεκτρικό ρεύ-
μα δεν παρουσίασαν μεγά-
λες διακοπές.

Στο χωριό μας, στην Κλε-
πά και στην Περδικόβρυση,
ελικόπτερα πέταξαν ζωτρο-
φές σε αποκλεισμένους ζω-
τρόφους.

Πέρασε όμως και η φετει-
νή κακοκαιρία κι

«Από Μάρτη καλοκαίρι κι α-
(πό Αύγουστο χειμώνας)».

ΜΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Πήγα. Δεν μπορούσε να γίνει
αλλιώς. Η πρόσκληση, για το
χορό της νεολαίας του Συλλό-
γου μας, ήταν κατηγορηματι-
κή. «Σε περιμένουμε» έλεγε. «Η
παρουσία σου θα μας δώσει
μεγάλη χαρά». Κι όταν αυτή η
πρόσκληση έρχεται στην καρ-
διά του χειμώνα, σαν αγγελιο-
φόρος του χωριού, δε μπορείς
ν' αρνηθείς έτσι εύκολα. Λίγα
πράγματα σε μια βελίτσα και
στο σταθμό για εισιτήριο.

Κι όμως. Εσύ λείπεις. Ούτε
και σένα σε είδα.

— Γιατί δεν τους ειδοποιή-
σατε; ρώτησα, έτοιμος να α-
πορρίψω την πρώτη φτηνή δι-
καιολογία που θα άκουγα.

— Τους ειδοποιήσαμε και
μάλιστα επανειλημμένα, μου α-
πάντησε ο συνομιλητής μου και
έφυγε για να τακτοποιήσει κά-
ποια άλλη εκκρεμότητα.

Η απάντηση αυτή ήταν η μό-
νη που δεν περίμενα. Μου φαι-
νόταν αδύνατον που δεν είχαν
έρθει. Τους είχε ειδοποιήσει ο
Σύλλογος και αυτοί έλειπαν. Η
οποιαδήποτε δικαιολογία δε θα
μπορούσε να τους δικαιολογή-

σει. Τέλος πάντων.

Αναγκάστηκα να κόψω τις
σκέψεις μου όταν μπήκαν στην
αίθουσα οι πρώτοι «καλεσμέ-
νοι». Δεν χρειαζόταν μεγάλη
προσπάθεια για να διακρίνεις
στα πρόσωπα όλων τη χαρά.

Σιγά - σιγά, η αίθουσα γέ-
μισε και ο χορός πήρε τη σκυ-
τάλη από την κουβέντα.

Τι τα θες όμως. Όταν ακού-
στηκαν τα πρώτα δημοτικά, η
«πίστα» γέμισε. Το αίμα νερό
δεν γίνεται. Μεγαλώσαμε μ' αυ-
τά τα τραγούδια. Ήθελες να
«σύρεις» το χορό κι όμως περί-
μενες από τους άλλους να σε
σπρώξουν. Και κάτι τέτοιες ώ-
ρες προσωποποιείται η χαρά.

Τι κρίμα όμως. Ο μόνος που
δε συμμερίζεται τη χαρά σου
αυτή είναι ο χρόνος. Πότε πή-
γε 2 η ώρα κανείς δεν κατά-
λαβε.

Φεύγοντας από εκείνη την αί-
θουσα είχαμε όλοι ανανεώσει
το ραντεβού μας για το χορό
του Συλλόγου.

Γ. Ι. ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ
Μεσολόγγι

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΠΙΤΤΑ ΜΑΣ

Στις 10 Ιανουαρίου '87 έγι-
νε στο «Σπίτι του Νεχωρίτη» το
καθιερωμένο κόψιμο της πρωτο-
χρονιατικής πίττας του Συλλό-
γου μας. Η αίθουσά μας απο-
δείχθηκε μικρή σχετικά με τη
μεγάλη προσέλευση των συγ-
χωριανών μας.

Η ατμόσφαιρα ζεστή, ευχά-
ριστη, Νεχωρίτικη, γέμισε από
ευχές για την καινούργια χρο-
νιά.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του
Συλλόγου μας κ. Σπ. Πλάκας
καλοσώρισε τους παρευρισκο-
μένους, ευχήθηκε καλή χρονιά
και ευτυχισμένη και συμβολικά
έκοψε την πίττα της καινούρ-
γιας χρονιάς.

Τα φλουριά βρήκαν στο κομ-
μάτι τους, ο Κωνσταντίνος Αθ.
Βλάχος και ο Νίκος Παπαθα-
νάσης' έτσι κέρδισαν από μια
πρόσκληση για το χορό του
Συλλόγου μας. Τους ευχόμα-
στε να είναι, όλο το χρόνο, τυ-
χεροί.

Στη συνέχεια έγινε η απονο-

Ευθυμίου και Ευαγγελίας Πλά-
κα δρχ. 5.000.

- Ο Κωνσταντίνος Νικ. Καλι-
μάνης πρόσφερε στο Σύλλογό
μας, σε μνήμη της νύφης του
Θεοδώρας Δημ. Καλιμάνη δρχ.
5.000.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ
ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Παρακαλούμε τα μέλη του
Συλλόγου μας, τους Νεχωρί-
τες όπου κι αν διαμένουν, να
μας τηλεφωνούν (τηλ. 76.55.
916 — 76.45.280) και να μας
ενημερώνουν για κοινωνικά
θέματα και για πιθανή αλλα-
γή της διεύθυνσης κατοικίας
τους.

Δεν είναι δυνατόν να είμα-
στε πλήρως ενημερωμένοι και
στο χρόνο που πρέπει για τα
κοινωνικά θέματα.

Έτσι θα λείψουν και τα μι-
κροπαράπονα που κάπου - κά-
που ακούγονται.

Συνέχεια από το προηγούμενο.

4.— Πολιτική και στρατιωτική οργάνωση. Το Νεοχώρι, οι προεστοί του, οι αντιπρόσωποί του.

Α'

Η Έπανάσταση προκάλεσε χάος στη διοίκηση, αναρχία, παραλυσία. Την τουρκική τυραννία έπρεπε, λοιπόν, να τη διαδεχθεί Διοίκηση, κεντρική και περιφερειακή, ελληνική, που θα έδανε κάποια τάξη στα στρατιωτικά, στα οικονομικά, στα έσωτερικά.

Στη Δυτική Στερεά συνέχισαν να κυβερνάνε (δίχως πλέον τον Τούρκο στο κεφάλι τους) οι κατὰ τόπους παραδοσιακοί κοσμοποασήδες —προεστοί και καπετάνιοι— άρματολοί. Αυτοί θα κυβερνάνε και όταν η ελληνική διοίκηση ήταν διαλυμένη και οι τόποι προσκυνημένοι, καθώς λ.χ. συνέβη στα χωριά μας με τη διέλευση του Σκόντρου πασά ή μετά την πτώση του Μεσολογγίου.

Το Νοέμβριο 1821 συστήθηκε η Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, είδος τοπικής κυβερνήσεως, και τον Ιανουάριο 1822 συγκροτήθηκε Κεντρική Αρχή με Βουλευτικό και Έκτελεστικό. Πρόεδρος του Έκτελεστικού ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος.

Η Γερουσία (έδρα της πρώτα το Βραχώρι και από τον Απρίλιο 1822 το Μεσολόγγι) είχε στην εϋθύνη και δικαιοδοσία της τα «μέρη»: Κράβαρα, Καρπενήσι, Απόκωρο, Βενέτικο, Ζυγό, Βλοχό, Ξηρόμερο, Βόνιτσα, «και όλα όσα έκτείνονται προς το δυτικοδρόριον και ήθελον έλευθερωθή ακολουθώς». Σε μακρά και έμπνευσμένη διακήρυξη της προς τους κατοίκους ανακοινώνει ότι τα άρματολίκια και καπετανάτα καταργούνται, υπόσχεται να τους εξασφαλίσει έλευθερία και ήσυχία, να «συστήσκει σχολεία, να φωτίσουν τους νέους», τους καλεί να σέβωνται τη Διοίκηση, να υπακούουν στους νόμους και να δείξουν «πάσαν προθυμία, εν όσφ θαστά ό πόλεμος». Και ή διακήρυξη καταλήγει: «Η Διοίκηση είναι έλευθερά και όμοία με εκείνας των πεπολιτισμένων έθνών της Εϋρώπης. Διά τουτο το όδε-λυρόν όνομα του ραγιά πλέον εις την πατρίδα να μην άκούεται. Διά να εξαλείψωμεν την άτιμίαν αυτήν έλάδομεν τά όπλα έκάμαμεν και θέλομεν κάμει τόσας θυσίας. Μάθετε, λοιπόν, ότι είσθε Χριστιανοί Έλληνες και με τοιούτον όνομα να κράζεσθε. Αυτό όσας πρέπει, αυτό είναι ιδιόν σας. Έκ του Δημοσίου παλατιού εν Βραχωρίω κατά την 23 Φεβρουαρίου 1822» (Αρχεία Έλληνικής Παλιγγ. 1.472—473).

Την διακήρυξη υπογράφει ως Γερουσιαστής και ό Γεώργιος Καναβός, ό όποιος θ' αποβεί ό έπίσημος πολιτικός της έπαρχίας μας (παραστάτης στις Β' και Γ' Έθνοσυνελεύσεις, δουλευτής, μέλος της τριμελούς Έπιτροπής κατὰ την Β' πολιορκία του Μεσολογγίου).

Η Γερουσία είχε να κάμει έργο δυσκολώτατο. Και ναί μεν στρατιωτικοί και πολιτικοί «εν όνόματι της Παναγίας και Αδαιρέτου Τριάδος» συμφώνησαν στο Βραχώρι 22.2.1822, «όμοφώνως και με κοινήν γνώμην», να υπακούουν και να πειθαρχούν στη Διοίκηση, τοπική και

άνωτάτη, αλλά ριζωμένα ήθη και έθιμα, τ' άρματολίκιο κατεστημένο, ή κοσμοποαστική νοοτροπία, προσωπικά συμφέροντα, κεκτημένα δικαιώματα, πάθη και έμπάθειες, πώς ν' αλλάξουν, πώς να υποχωρήσουν, πώς να υποταχθούν; Απελπισμένη ή Γερουσία άναφέρει, 25.3.1822, στο Μινίστρο (Υπουργό) Έσωτερικών: «ή θεία πρόνοια μόνον να τους φωτίση, να γνωρίσουν το ίδιον συμφέρον και να υποταχθούν». Καί, 20.4.1822: «το έσωτερικόν μας είναι εις άθλίαν κατάστασιν πανταχόθεν άσυμφωνία, άκαταστασία, άνυποταγή» (Α.Ε.Π.Ι., 478).

Στόν τόπο μας ό καπετάνος Κραδάρου Γιώργος Πιλάλας, δυσαρστημένος γιατί δεν τον διόρισαν χιλίαρχο (καθώς διόρισαν όλους σχεδόν τους παλιούς άρματολούς, ανάμεσα στους όποιους και τον Κώστα Σιαδήμα, το Γιαννάκη Γιολλάση και τον Αντρούτσο Σαφάκα) αντιδικούσε με τον Καναδό (φαίνεται είχαν και παλιές διαφορές) και δημιουργούσε ζητήματα.

Και τα οικονομικά μας δεν πήγαιναν καλά. Το ψυχόγροσο, ή έκτακτη εισφορά από 20.000 γρόσια, ή δεκαετία κάπου 34.000 γρόσια (κατά τον «ύποθετικό λογαριασμό» του 1823) δεν είχαν εισπραχθεί. Γράφει ό Μαυροκορδάτος, 30.5.1822, προς τους Έφόρους και Προκρίτους Κραδάρου: «...δεν έστειλαν προς την Διοίκησην το έν γρόσι από κάθε ψυχήν, πράγμα έπιζήμιον προς το κοινόν. Τοϋτο το άποδίδω εις στενοχωρίαν...» (Α.Μ. 2,86). Γράφει, 15.7.1822, και προς τον Καναδό: «έλυθην διά την άδιαφορίαν των άρχόντων του Κραδάρου εις την συνεισφοράν και δεκατιάν... να πασχίση να τους καταπειθή δια να υπακούσουν εις την διαταγήν μου...» (Α.Μ. 2,158).

Παραπονείται και ό Ίωαννίκιος, ό Δεσπότης, 1.9.1822, στο Μαυροκορδάτο: «...οί δε Κραβαρίται μόνοι δεν ήθέλησαν κατ' ούδένα τρόπον μήτε έν δικαίωμα μου να δώσωσι... μήτε το δλίγον τι... δια να ζήσω και έγώ... δια να παραμυθήσω όπωσούν και έγώ την άπορίαν μου, αλλά δεν ήδυνόθη να καταπεισω το δυσπειθές και άπότομον της καρδιάς των...» (Α.Μ.Ι, 293—294).

Η άπάντησή του Μαυροκορδάτου πολιτικότητα: «...έχετε δικαίον. Είς τας περιστάσεις εις τας όποιάς εύρίσκονται τά πράγματα της Πατρίδος, πρέπει να έχετε ύπομονήν, εύχαριστούμενοι εις τά όλίγα... μέινετε ήσυχος, μη παύοντες από του να ένθαρρύνετε και παρακινήτε τον λαόν εις το προς την πατρίδα ιερόν χρέος». (Α.Μ.Ι, 295).

Η Γερουσία καταργήθηκε το Μάρτιο του 1823. Την περιφερειακή Διοίκηση θ' άσκούσε τώρα ό Γενικός Έπαρχος Δυτικής Ελλάδος, με τους Έπαρχους. Έπαρχος Κραδάρων θ' αναλάβει, μόλις τον Οκτώβριο 1823, ό Κωνσταντίνος Πεταλάς.

Β'

Το Νεοχώρι διοικητικώς θα μέινει (καθώς και επί τουρκοκρατίας άνηκε) στην έπαρχία Κραδάρων. Οι Νεχωρίτες αισθάνονταν Κραβαρίτες, παινεύονταν ως Κραβαρίτες, δήλωσαν έ-

πίσημα (εις Νεχωρίον των Κραδάρων και έγεννήθη και κατοικώ), «έκ του χωρίου Νεοχώρι Κραδάρων», «από Νεχωρί Κράδαρη».

Οί προεστοί ή οι αντιπρόσωποι του Νεχωρίου συνέρχονται, συσκέπτονται, συναποφασίζουν με τους προεστούς ή αντιπροσώπους των άλλων Κραδαροχωριών και ανταποκρίνονται στις οικονομικές τους υποχρεώσεις είτε διατελούν υπό καθεστώς έλευθερίας είτε προσκυνημένοι. Νά, μια έκκαθάριση λογαριασμών (άναφέρεται σε περίοδο προσκυνηματος):

«1828 Ιουνίου 12

Φανερώνομεν ήμεις οι ραγιάδες Κραβαρίται με το να είχαμε θεκίληδες εις το βιλαέτι μας (=έπιτρόπους στην έπαρχία μας) τον Πρωτόπαπα (από τον Πλάτανο) και Παπα - Άνδρέαν (από τη Μεγ. Λομποτινά) και έλογαριαστήκαμε από τά χίλια ως το ένα και από το ένα ως τά χίλια. Ζάδι ντάβι (=διεκδίκηση, άπαιτηση) δεν έχουμε, να τους διασείση κανείς, ούτε από δασίμοτα ούτε από χαράτζιον. Και από όλα αυτά τά τεκίφια (=υποθέσεις) του βιλαετιού έξελογαριαστήκαμε. Δεν έχει να κρίνη ένας του άλλου τίποτε. Και δίδομε το παρόν μας εις ένδειξιν και ασφάλειαν αϋτών». Υπογράφουν 17 αντιπρόσωποι Κραδαροχωριών, μέσα σ' αϋτούς και

«Αναγνώστης Μπραζέρης από Νεοχώρι

Νικόλας Καλαβάς»

(το «χαρτί» το βρήκα στο Αρχείο Βλαχογιάννη, Φ. 130, και είναι άδημοσίευτο).

Ίδου κι ένα σημείωμα - πρόσκληση για συνέλευση:

«Προς τους κυρίους Δημογέροντας των χωριών άσπάζομαι άδελφικώς Έπειδή και είναι άνάγκη δια να γένη συνέλευσις δια να άνταμωθούμε, δια τουτο έγκριθη εύλογο δια να έδγητε Τετράδη βράδυ εις τας τέσσερες του Σεπτεμβρίου εις τον Άμπλα στο Κεφαλόδρυσο του Πόδου κι αν έγκρίνετε εύλογο δια να έλθητε από δύο κι από τρεις από κάθε χωριό.

Το παρόν να πάγη με την άράδα καθώς σημειώνονται τά χωριά.

Και μένω τη 31 Αυγούστου 1829

Ο αντιπρόσωπος Λομποτινάς

Αναγνώστης Καναβός.

Νά πάρετε και ψωμί δια τέσσερες ήμέρες, όμως Τετράδη βράδυ να είστε συνασμένοι χωρίς άργητα, έπειδή δεν το συχωρεί ή περίστασις δια άργητα».

Τά σημειώματα είναι 4, άπενθυνόμενα σε ισάριθμες ομάδες χωριών —σύνολο 32 χωριά— ανάμεσά τους και το «Νεοχώρι». (ΓΑΚ, Πληρεξ. Τοπ. Φ. 12. Τά σημειώματα είναι άδημοσίευτα).

*

Στρατιωτικώς το Νεχώρι θ' ακολουθήσει το Γιαννάκη Γιολλάση και όχι το Γιώργο Πιλάλα ή τον Άνδρέτσο Σαφάκα. Στα στρατολόγια και τους λογαριασμούς του Σαφάκα, του άρχηγού των άρμάτων της έπαρχίας Κραδάρου, δε σημειώνεται ούτε

ένας Νεχωρίτης άγωνιστής ούτε καμιά εισφορά του Νεχωρίου. (Το Αρχείο του Σαφάκα δημοσίευσε το 1931 ό Δημ. Λουκόπουλος). Τί κρίμα να μη βρεθεί και το άρχείο του Γιολλάση, του άρχηγού των άρμάτων της έπαρχίας Καρπενησιού! Θα είχαμε στοιχεία τόσο για τους «υπό την οδηγίαν» του χωριανούς μας, όσο και για τ' άλλα στρατιωτικά «βάρητα» (σε λουφέδες, γεννήματα, σφαχτά) του χωριού μας. Τά παλληκάρια, βέβαια, ήταν έλεύθερα να πάνε μ' όποιον και σ' όποιον καπετάνιο ήθελαν και πέρναγαν καλύτερα —άκόμα και με Σουλώτες άρχηγούς υπηρέτησαν οι Νεχωρίτες— όμως το Νεοχώρι, ως Κοινότης, άνηκε στην εϋθύνη και δικαιοδοσία του Γιολλάση, μ' άλλα λόγια ό μεν καπετάνιος ήταν υπεύθυνος για την τάξη και ασφάλεια του τόπου, το δε χωριό είχε άπέναντί του όρισμένες στρατολογικές και οικονομικές υποχρεώσεις.

Αλλά κι άλλα Κραδαροχώρια πήγαν με το Γιολλάση. Αντιπρόσωποι από Νεοχώρι, Κλεπά, Συνίστα, Άγιο Δημήτριο, Πλάτανο, Βονόρτα, Περίστα, Πέρκο, Κόνισκα (άνηκε, τότε, στα Κράβαρα) άναφέρουν, 10.6.1823, προς τη Βουλή: «...εϋρισκόμεθα εις το πόστον μας όμοι με τον χιλίαρχον Γιαννάκη Γιολντάσην, εις τον όποιον εύχαρίστως έπακολουθούμεν, ήμεις τα ύπογεγραμμένα χωρία, διότι τά λοιπά των χωριών της έπαρχίας μας ακολουθώσι τον χιλίαρχον Πιλάλαν (το Γιάννη Πιλάλα, ό Γιώργος είχε σκοτωθεί) (Α.Ε.Π. 12, 97—98). Ο Γιολλάσης ισχυρίζεται, 16.5.1823, ότι και ή Άδώρανη «ήταν εις την οδηγίαν μου» και ζητεί «να έλθη προσταγή να λάβω τά άρματα των Κραβαρίτων όλα εις το χέρι μου» (Α.Μ., 3, 293—295). Πάντως Κλεπά, Συνίστα και Άδώρανη έβαλαν, με την από 4.9.1823 όμολογία τους «νοικοκύρη και καπετάνο» το Σαφάκα (Αρχ. Σαφάκα, 59).

Ο Έπαρχος Κραδάρων άναφέρει, 13.10.1823, προς το Υπουργείο Έσωτερικών πώς υπό την οδηγίαν του χιλίαρχου Σαφάκα «έκατάρθωσα έσχάτως να δοθούν τά άρματα των Κραδάρων, τά πρώην συγκεχυμένα δια την πολυαρχίαν, έξαιρουμένων δέκα χωριών, τά όποια εύχαριστούνται να είναι υπό την οδηγίαν του Γιολντάση, όπερ μετά καιρόν ίσως και αυτό διορθωθή» (Ε.Ε.Σ.Μ. 4, 9—12). Δηλαδή είχε τη γνώμη πώς όλα τά Κραδαροχώρια έπρεπε να τελούν υπό έναν καπετάνο, το Σαφάκα. Τά χωριά αυτά, καθώς συναγεται από τρία έγγραφα (την από 10.6.1823 άναφορά, την από 4.9.1823 Όμολογία και την από 18.9.1823 άναφορά του Έπαρχου) είναι: τά έξης έννιά: Νεοχώρι, Άράχοβα, Μπέλιστα, Άγιος Δημήτριος, Πλάτανος, Βονόρτα, Περίστα, Πέρκος, Κόνισκα. Και το δέκατο; Τό δέκατο θα ήταν ή ή Καστανιά ή, πιθανότατα, ή Τερπίτσα.

*

Προεστοί, κεφάλια, του Νεχωρίου στα κρίσιμα και δύσκολα χρόνια του Αγώνα, χρημά-

τισαν οι:

1) Μπούρας ή Μπραζέρης ή Μπουραζέρης Άναγνώστης (γεν. 1781). Κοσμοποασής επί τουρκοκρατίας, δημογέρον επί Έπανάστασεως, δημαρχιακός σύμβουλος και πάρεδρος μεταεικοσιενικά. Η ύπογραφή του: αναγνώσις πραξερης σημειώνεται σε πλείστα όσα έγγραφα της έπαναστατικής περιόδου και των όθωνικών χρόνων. Πρωτοστάτησε ν' αγοράσθουν τά Πορέτσινα (1823, 1833), στην άνάχτιση (1837) και στην ανακαίνιση (1853) της Παναγίας. (Τό όνομά του χαραγμένο στη βάση του μεγάλου σταυρού του τέμπλου).

2) Καλαβάς Νικόλαος (γεν. 1799). Συνυπογράφει, συνήθως, με τον Αναγνώστη. Πρωτοστάτησε κι αϋτός ν' αγοράσθουν τά Πορέτσινα. Πήρε, μάλιστα, τά καλύτερα κτήματα, κατοίκησε μόνιμα εκεί κι έγινε ό κτήτορας του παρευήνιου οικισμού «Καλαθαίικα». Τό 1829 έξελέγη «έκλέκτωρ» με ψήφους 21 (ένώ ό συνυποψήφιος του Αναγνώστης πήρε 20). Πρωτοστάτησε, επίσης, στην άνάχτιση της Παναγίας.

Οί δύο προεστοί είχαν τιμητική πρωτοκαθεδρία στην Έκκλησία: στα δύο πρώτα βορεινά στασίδια κάθονται ως τά σήμερα οι άπόγονοί τους.

Ός εκπρόσωποι του Νεχωρίου φέρονται και οι δύο παπάδες:

3) Παπα - Άλέξης (άπ' αϋτόν ξεκινούν οι οικογένειες, Παπαλέξη, Παπαθανάση, Παπαϊωάννου).

4) Παπανικόλας (άπόγονοί του οι Παπανικολάοι της «κείθε» γειτονιάς).

Και ακόμα οι έξης:

5) Πανάγος Δημήτριος (Παναγοτόπουλος, Πανός).

6) Μπαζιώνης Ίωάννης (ό άδικοσκοτωμένος, μεταεικοσιενικά, πάρεδρος).

7) Άσημακόπουλος Ίωάννης (Άσημακογιάννης).

8) Μπραζέρης Άντώνιος (Μπραζερόπουλος, Κολιαντώνης).

9) Κωστόπουλος Ίωάννης (Κωστογιάννης, Κωσταράς, άγράμματος).

10) Μπραζέρης Δημήτριος.

11) Ράπτης (Ραφτόπουλος) Νικόλαος.

12) Μάρος Νικόλαος (Μαρονικόλος).

ΔΗΜ. Β. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ:

Κράβαρα και Κραβαρίτες
Πρέπει, νομίζω, να κάμω έδώ τρεις διευκρινήσεις:

Πρώτη: Τά Κράβαρα ως γεωγραφική περίφέρεια μνημονεύονται ήδη σε όθωνικό κατάστιχο του 1569) 70 (Ίωάν. Γιαννοπούλου, Η Διοικητική Όργάνωσις της Στερεάς Ελλάδος κατὰ την τουρκοκρατίαν. Διατριβή επί Διδακτορίας. Έν Άθήναις 1971, σελ. 98). Έκτοτε αναφέρονται σε τουρκικές και ελληνικές και ξένες πηγές ή σε δημοτικά τραγούδια υπό τους τύπους: τά Κράβαρα, το Κράβαρι, το Κράδαρη, το Κραδάρο, τά Κραδαροχώρια. Τους τύπους αϋτούς μεταχειρίζομαι κι έγώ

Συνέχεια στη 5η σελίδα

Δέν ήταν ή πρώτη φορά που τὸ ἄκουγε αὐτὸ ὁ Πέτρος: Τρέξε, γιατρέ, πεθαίνει!

Στὸν ἐνάμιση χρόνο που ἦταν ἀγροτικός γιατρός στὸ Μέγα Πλάτανο ἡ ἐπίκληση αὐτὴ ἦταν κάτι τὸ πολὺ συχνό. Πολὺ σπάνια κινδύνευε ὁ ἀσθενὴς νὰ πεθάνει. Ἀπλῶς ἡ ἐπίκληση ἔπαιρνε δραματικὸ τόνο γιὰ νὰ συγκινήσει, νὰ δείξει ἐνδιαφέρον ἢ ἀκόμα ἀπὸ κακὴ ἢ ὑπερβολικὴ ἐκτίμηση. Μιὰ φορά μάλιστα που ἔτρεξε ὁ Πέτρος σὲ παρόμοια ἐπίκληση δὲν ἀπαντοῦσε κανεὶς στὸ σπίτι. Γιὰ μιὰ στιγμή πάγωσε, νόμισε ὅτι πράγματι πέθανε ὁ ἀσθενής. Κι ἐνῶ διαλογιζόταν τί μπορούσε νὰ κάνει, εἶδε τὴν «ἀσθενή» — ἦταν γυναίκα — νὰ ῥχεταὶ ἀπὸ τὴ διπλανὴ κλύβα, ὅπου πῆγε, ὅπως εἶπε, νὰ περιποιηθεῖ τὰ ζωντανά, μιὰ καὶ εἶχε καιρὸ ὥσπου νὰ ῥθεῖ ὁ γιατρός.

Αὐτὴ τὴ φορά ὅμως τὸν προβλημάτισε ἡ αἰτία τοῦ ἐπείγοντος: αἱμορραγία γυναικολογικὴ καὶ λιποθυμία. Ἔτσι μέσα σὲ λίγα λεπτά ξεκινούσαν γιὰ τὸ χωριὸ τῆς ἄρρωστης, τὴ Βαλτίτσα, ὁ γιατρός, ὁ ἄντρας τῆς καὶ ὁ ὁδηγὸς μὲ τὸ ταξί του. Τὸ χωριὸ δὲν ἦταν μακριὰ — 5 χιλιόμετρα — ἀλλὰ τὸ σπίτι τοῦ Ἀλέκου Κράλιου ἦταν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ, στὸ δρόμο που πάει γιὰ τὸ ποτάμι. Χωματόδρομος μὲ πολλὲς λακκούβες. Πέρασαν τὸ χωριὸ καὶ ἀφοῦ προχώρησαν ἀρκετὰ σταμάτησε τὸ αὐτοκίνητο σὲ μιὰ ἐρημιὰ χωρὶς σπίτια. Λίγο πάνω ἀπὸ τὸ δρόμο ἦταν ἕνα καλύβι καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ θάδισαν καὶ οἱ τρεῖς μὲ προπορευόμενο τὸν ἄντρα τῆς ἄρρωστης, τὸν Ἀλέκο. Ὅταν ἀνοίξαν τὴν πρόχειρη πόρτα καὶ μπῆκαν μέσα ἀντίκρισαν ἕνα θέαμα θλιβερό. Ἐνας καὶ μοναδικὸς χώρος μὲ τέσσερις τοίχους ἀπὸ σκέτη πέτρα, μὲ σκεπὴ ἀπὸ πλάκες χωρὶς ταβάνι καὶ κάτω χῶμα.

Σὲ μιὰ γωνιὰ δίπλα στὸ τζάκι μερικὲς σανίδες στρωμένες καὶ πάνω σ' αὐτά, σὲ κάτι ἄθλια κουρέλια, ἦταν ἡ ἄρρω-

Δελτίο Παροχῆς Ὑπηρεσιῶν

στη. Ὁ Πέτρος πῆγε κατευθεῖαν ἐκεῖ καὶ μόλις τὴν ἀντίκρισε, νόμισε πὼς ἔπεσε ἡ σκεπὴ στὸ κεφάλι του. Τοῦ φάνηκε πεθαμένη, δὲν μιλοῦσε, δὲν σάλευε, ἦταν χλωμὴ σὰν φλουρί. Ἔπιασε τὸν σφυγμὸ τῆς, ἀλλὰ δὲν τὸν ἔβρισκε, προσπάθησε νὰ πάρει τὴν πίεση, ἀλλὰ ὁ δείκτης τοῦ μανομέτρου δὲν ἔδειχνε τίποτε. Ἡ βαριὰ κατάσταση τῆς ἄρρωστης ἔφερε γιὰ μιὰ στιγμή πανικὸ στὸν νεαρὸ καὶ ἄπειρο γιατρό. Γρήγορα βρῆκε τὴν αὐτοκυριαρχία του καὶ ὕστερα ἀπὸ προσπάθειες διεπίστωσε ὅτι ὑπάρχει ἀκόμα «ἵχνος ζωῆς» στὸ σχεδὸν ἄψυχο κορμί. Ἡ συνεχιζόμενη αἱμορραγία εἶχε φέρει τὴ γυναίκα ἐλάχιστα πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατο. Γεμάτος ἀγωνία καὶ λουσμένος στὸν ἰδρώτα, στράφηκε στὸν ἄντρα τῆς καὶ τὸν ὁδηγῶ, τὸν Κώστα Μπάζα, καὶ τοὺς εἶπε ὅτι πρέπει νὰ τὴν πᾶνε ἀμέσως στὸ νοσοκομεῖο.

Καὶ οἱ τρεῖς κινήθηκαν πρὸς τὴν ἄρρωστη, ἀλλὰ πὼς νὰ τὴν μεταφέρουν ὡς τὸ αὐτοκίνητο που ἀπείχε ἑκατὸ περίπου μέτρα; Ὁ Πέτρος βρῆκε τὴ λύση. Θὰ πᾶναν τὶς ἄκρες ἀπὸ τὸ στρώμα που ἦταν ξαπλωμένη. Καθὼς πιάσαν τὶς ἄκρες ἡ ἄρρωστη σωριάστηκε σὰν ἕνα ἄψυχο σακί. Ἡ ἐπιδίωξη καὶ ἡ ἐλπίδα ἦταν ἂν ἔφτανε ὡς τὸ νοσοκομεῖο ζωντανή, ἴσως γλίτωνε.

Τὴ στιγμή που τὴν σήκωναν καὶ οἱ τρεῖς τὸ βλέμμα τοῦ γιατροῦ ἔπεσε στὴν ἄλλη γωνιὰ, ὅπου ἀντίκρισε τρία ζευγάρια μάτια — τριῶν παιδιῶν — που μαρμαρωμένα, μὲ ὀρθάνοιχτα μάτια παρακολουθοῦσαν τὴ σκηνή. Ἡ στιγμή αὐτὴ δὲν κράτησε περισσότερο ἀπὸ δύο δευτερόλεπτα. Ὅμως αὐτὰ που ἤθελαν νὰ πουν ἐκεῖνα τὰ μάτια καὶ αὐτὰ που ἔνωσε μέσα του βαθιὰ ὁ Πέτρος, θὰ μπορούσαν νὰ καλύψουν πολλὲς - πολὲς σελίδες. Οἱ ματιές αὐτὲς ἔδιναν ὅλη τὴν ἀγωνία, τὸ φόβο καὶ

τρόμο τῆς στιγμῆς.

Ἡ ἀπόλυτη σιωπὴ καὶ ἀκίνησία τῶν τριῶν παιδιῶν ἔδειχνε ἀπόγνωση, ἀλλὰ καὶ κάποιον ἵχνος ἐλπίδας. Ὁ Πέτρος, τὶς ματιές τους, καθὼς ἦταν συγκεντρωμένες ἐπάνω του, τὶς ἔνωσε σὰν σπαθιές. Αὐτὸς ἦταν ὁ πρωταγωνιστὴς σ' αὐτὴ τὴ σκηνὴ που κρινόταν ἡ τύχη μιᾶς ζωῆς. Αἰσθάνθηκε οἶκτο, πόνο, συμπόνια, ἀλλὰ προπαντὸς τὸ χρέος νὰ κάνει τὸ πᾶν, ὅ,τι μπορούσε, γιὰ νὰ δοθεῖ ζωὴ στὸ κουβαριασμένο μέσα στὴν κουρελοῦ κορμὶ καὶ νὰ ξαναστηθεῖ ὀρθὸ μπροστὰ στὰ πλάσματα αὐτά, γιατί εἶναι ἡ μᾶνα τους. Κεῖνη τὴ στιγμή συνειδητοποίησε ὁ Πέτρος τὴ βαριὰ εὐθύνη καθὼς τὸν κραυνοδολοῦσαν ἐκεῖνα τὰ ἔξι μάτια μὲ παράκληση, μὲ ἀπειλή, μὲ δέος, μὲ εὐχή, μὲ ἀπαίτηση, μὲ ἐλπίδα: Νὰ φέρει πίσω ζωντανὴ τὴ μᾶνα μας.

Ὁ ἰδρώτας ἀπὸ τὴν προσπάθεια τῆς σωματικῆς, ἀλλὰ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀγωνία γιὰ τὴν ἄρρωστη καὶ ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ τὸ θέαμα τῶν τριῶν παιδιῶν, ἔτρεχε ποτάμι.

Τὸ σκηνικὸ καὶ τὸ θέαμα τῆς στιγμῆς ἐκείνης μέσα στὸ καλύβι, ἂν μπορούσε νὰ τὸ ἀποτυπώσει κάποιος φακὸς καὶ ἂν μπορούσε νὰ φωτίσει καὶ τὴν ψυχικὴ κατάσταση ὅλων, θὰ ἀποτελοῦσε μιὰ ἀνεπανάληπτη εἰκόνα ἀγωνίας, ἀπόγνωσης καὶ ἐλπίδας, που δὲν θὰ μπορούσε νὰ πετύχει κι ὁ μεγαλύτερος σκηνοθέτης. Γιατί ἐδῶ σκηνοθέτης ἦταν ὁ ἀνθρώπινος πόνος.

Καθὼς οἱ τρεῖς προχωρούσαν γιὰ τὸ αὐτοκίνητο μεταφέροντας τὸν ὄγκο αὐτὸ που λεγόταν ἄρρωστη γυναίκα, ὁ νεαρὸς γιατρός θέλησε νὰ φωνάξει δυνατὰ: «Ἡ γυναίκα αὐτὴ πρέπει νὰ ζήσει!». Δὲν τὸ φώναξε, ἀλλὰ τὸ ψιθύρισε μέσα του. Ἀμέσως τοῦ φάνηκε ὅτι ἀντήχησε ὅλη ἡ ρεματιά: «Ἡ γυναίκα αὐτὴ πρέπει νὰ ζήσει!».

Ἐφρνιασμένος κοίταξε τοὺς ἄλλους νὰ δεῖ ἂν αὐτοὶ τὸ ἄκουσαν. Ἀπὸ τὶς ἀντιδράσεις τους κατάλαβε ὅτι μόνο αὐτὸς τὸ ἄκουσε καὶ συνειδητοποίησε καὶ πάλι ὅτι μόνο γι' αὐτὸν ἔρχοταν ἡ τρομερὴ ἐντολή: Ἡ γυναίκα αὐτὴ πρέπει νὰ ζήσει, νὰ γυρίσει πίσω στὰ τρία φοβισμένα ζευγάρια μάτια. Θεέ μου, βοήθεια...

Μὲ πολὺ κόπο ἀκούμπησαν τὸ σχεδὸν ἄψυχο φορτίο στὸ πίσω κάθισμα τοῦ ταξί. Στὴ βαριὰ σιωπὴ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ οδηγοῦ, τοῦ Κώστα: «Θὰ προλάβουμε, γιατρέ;». «Τρέξε ὅσο μπορείς, ἀπάντησε αὐτός. Καμιά ἄλλη λέξη δὲν ἀκούστηκε σ' ὅλη τὴν διαδρομὴ. Ὁ χρόνος κυλάει ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἀνάλογα πὼς τὸν θέλεις καὶ συνήθως ἀντίθετα μ' αὐτό. Τὸ ταξί ἔτρεχε σὰν τρελό, κάνοντας κούρσα ζωῆς ἢ θανάτου καὶ σηκώνοντας σύννεφα σκόνης στὸν χωματόδρομο. Ὁ Πέτρος δὲν τολμοῦσε νὰ κοιτάξει ἂν ζεῖ. Φοβόταν μὴ διαπιστώσει τὸ ἀντίθετο. Μόνο ἂν φτάναν στὸ νοσοκομεῖο καὶ βάζανε ἀμέσως αἷμα, ἴσως τότε νὰ μεταβαλλόταν αὐτὸς ὁ σωρὸς που ἔμοιαζε μὲ γυναικεῖο σῶμα, σὲ ζων-

τανὸ ἄνθρωπο. Ἰσως τότε γινόνταν ξανά ἡ καλοσυνάτη μορφὴ τῆς χαρούμενης καὶ ἀγαθῆς Λαμπρινῆς. Μὲ τὶς σκέψεις αὐτὲς ὁ χρόνος φαινόταν ἀτέλειωτος, ὅπως ἀτέλειωτος ἔμοιαζε ὁ δρόμος καὶ ὁ φόβος τοῦ γιατροῦ, μήπως τελειώσει καὶ ἡ ζωὴ, μεγάλωνε.

Σὰν δαιμονισμένο μπῆκε τὸ αὐτοκίνητο στὸ νοσοκομεῖο κι ἀμέσως κινητοποιήθηκαν οἱ πάντες. Ἀρχισε ἡ μάχη τῆς σωτηρίας. Ὁ Πέτρος παρέδωσε τὴν ἀσθενή στὴν ὁμάδα τοῦ νοσοκομείου καὶ μπῆκε κι αὐτὸς νὰ βοηθήσει ὅσο μπορούσε. Ἀρχισε μιὰ πάλη νὰ κρατηθεῖ κυριολεκτικὰ μὲ τὰ δόντια ἡ ζωὴ που ἔφευγε. Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ ἔφευγε, λίγα λεπτά, ἴσως λιγότερο. Σὲ τέσσερα μέτωπα ἀναπτύχθηκαν οἱ δυνάμεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀνθρωπιάς. Στὸ ἕνα δινόταν ὀξυγόνο νὰ κρατηθεῖ στὴ ζωὴ ὁ ἐγκέφαλος. Στὰ ἄλλα δύο προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν φλέβα στὰ χέρια καὶ πόδια γιὰ νὰ μπεῖ αἷμα. Οἱ φλέβες εἶχαν χαθεῖ, ἀπὸ τὸ κολάψους, που λένε οἱ γιατροί. Καὶ στὸ τελευταῖο μέτωπο ὁ μαιευτὴρας ἔκανε ἀπόξεση τῆς μήτρας γιὰ νὰ φράξει τὸ δρόμο στὸ λίγο αἷμα που ἔμενε ἀκόμα στὸ σῶμα νὰ μὴ χυθεῖ κι αὐτό.

Γιὰ νὰ βρεθοῦν φλέβες χρειάστηκε νὰ γίνῃ ἀποκάλυψη, δηλαδή μιὰ μικρὴ χειρουργικὴ ἐπέμβαση καὶ στὰ δύο χέρια. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐπεμβάσεις χωρὶς νάρκωση, που ἦταν περιττή, καθὼς ἡ ἄρρωστη σχεδὸν δὲν ἀντιδρούσε. Τὸ σῶμα καὶ ἡ ζωὴ τῆς Λαμπρινῆς εἶχε ἀφεθεῖ στὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων μὲ τὶς λευκὲς μπλουζὲς που ἀγωνίζονταν μὲ ἀγωνία, ἀλλὰ καὶ μὲ πίστη καὶ ἐλπίδα. Μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες, που ἔκτος ἀπὸ λεπτότητα καὶ ἐπιδεξιότητα ἀπαιτοῦσαν καὶ ταχύτητα, κατορθώθηκε νὰ βρεθεῖ φλέβα, νὰ βρεθεῖ δρόμος καὶ νὰ ἀρχίσει νὰ κυλάει τὸ ὑγρὸ τῆς ζωῆς, τὸ αἷμα. Τὸ αἷμα, γιὰ νὰ κοκκινίσει τὰ ὠχρὰ χεῖλη, νὰ δώσει ζωὴ καὶ κίνηση στὰ ἀκίνητα μέλη. Συγχρόνως ὁ μαιευτὴρας κατόρθωσε νὰ σταματήσει τὴν αἱμορραγία που τρεῖς μέρες τώρα ξεμάτωσε τὴν ἄτυχη γυναίκα ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀτελὴ ἀποβολή. Ὁ ἔχθρος ἀκινητοποιήθηκε, πρέπει καὶ νὰ νικηθεῖ. Ἡ ψυχὴ πρέπει νὰ μείνει στὸ σῶμα, πρέπει νὰ ζήσει ἡ Λαμπρινή, τὴν περιμένουν στὴ ρεματιά τὰ τρία τῆς «ἀγριμάκια».

Ὁ νεαρὸς γιατρός μὲ περισσότερη τώρα ἐλπίδα, περίμενε. Περίμενε ἕνα σίγουρο σημάδι ζωῆς. Τὸ ζωογόνο ὑγρὸ — τὸ αἷμα — κυλοῦσε γρήγορα - γρήγορα γιὰ νὰ προλάβει νὰ ποτίσει τὸ ξεραμένο σῶμα, πρὶν τὸ ξεράνει τελείως ὁ λίθος τῆς ἀναιμίας. Τὸ ὀξυγόνο, παράλληλα, ἔδινε στὰ εὐαίσθητα κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου τὴν ἐλάχιστη δυνατότητα νὰ κρατηθοῦν ἐνεργά, γιατί ἂν αὐτὰ μαραιοῦν, τότε ἀλίμονο.

Τὰ μάτια τοῦ Πέτρου ἦταν συνεχῶς καρφωμένα στὴ Λαμπρινή. Ἦταν ἀπὸ τὶς δυσκολότερες περιπτώσεις που εἶχε ἀντιμετωπίσει στὴ βραχύχρονη ἄσκηση τῆς ἱατρικῆς του. Δὲν

ἦταν μόνο ὁ λόγος αὐτὸς που ἔνωσε τὸν ἑαυτό του πολὺ δεμένο μὲ τὴν περίπτωσή αὐτή. Ἰσως ἐπειδὴ ἡ ἀσθενὴς ἦταν νέος ἄνθρωπος, 35 ἐτῶν, ἴσως ἐπειδὴ ἡ ἀκρῶστία τῆς δὲν δικαιολογοῦσε κακὴ ἐξέλιξη, ἴσως ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ἐκτὸς ἀπὸ γιατρός βρέθηκε νὰ βοηθεῖ καὶ σὰν ἀπλὸς συνάνθρωπος. Αὐτὴ ἡ ὀλόπλευρη συμμετοχὴ στὴν ὑπόθεση ζωῆς καὶ θανάτου τῆς Λαμπρινῆς, ἔδινε στὴν προσπάθειά του μιὰ ἄλλη διάσταση. Συνταίριαζε τὴν ἐπιστήμη μὲ τὸν ἀνθρωπισμό. Αὐτὴ του ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἔφερε ἱκανοποίησι. Ἄν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν καλὸ θὰ τοῦ ἔφερνε εὐτυχία. Αὐτὲς τὶς σκέψεις ἔκανε ὁ νεαρὸς γιατρός, καθὼς μὲ ἀγωνία καὶ ἐλπίδα κοίταζε τὴν ξαπλωμένη γυναίκα ἀναζητώντας ἕνα σταθερὸ σημάδι ζωῆς. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι γιατροὶ καὶ οἱ ἀδελφές που πῆραν μέρος στὴν «ἐπιχείρηση», παρακαλοῦντοῦσαν τὴν ἐξέλιξη καὶ σ' ὅλους ἡ ἔκφρασή τους ἔλεγε: «Κάναμε ὅ,τι μπορούσαμε καὶ τώρα ἐλπίζουμε». Διακριτικὰ, πιὸ πέρα σὲ μιὰ γωνιὰ, στεκόταν ὁ Ἀλέκος, ὁ ἄντρας τῆς. Ἐχοντας πλήρη συνείδηση τῆς κατὰστασης δὲ μιλοῦσε, δὲ ρωτοῦσε, δὲ ἐνοχλοῦσε, δὲ μπερδεύονταν στοὺς γιατροὺς καὶ τὶς ἀδελφές. Περίμενε τὸ καλὸ ἢ τὸ κακό. Ἦταν ἔτοιμος καὶ γιὰ τὰ δύο. Κάποιος ἴσως εὐκολα μπορούσε νὰ τὸν κατηγορήσει γιὰ ἀδιαφορία. Ὅμως λάθος. Ἀπ' τὴ στιγμή που βρῆκε τὸν Πέτρο στὸ Μέγα Πλάτανο καὶ τὸν κάλεσε γιὰ τὴ γυναίκα του, σταμάτησε αὐτὸς νὰ μιλάει. Ἀφῆσε τὰ πράγματα στὴ φροντίδα τῆς ἱατρικῆς, ἐνῶ αὐτὸς μόνο ἄκουγε καὶ ἔκτελοῦσε ὅ,τι χρειαζόταν. Ἔτσι στὴν αἴθουσα αὐτὴ τοῦ νοσοκομείου κυριαρχοῦσε ἡ σιωπὴ καὶ ἡ κρυφὴ ἐλπίδα. Μόνο ἡ πρωταγωνίστρια στὴ σκηνὴ αὐτὴ, δὲ νοιαζόταν ἀκόμα γιὰ τίποτα.

Σὲ κάποια στιγμή ἡ σιωπὴ διακόπηκε ἀπὸ τὴ δυνατὴ φωνὴ τοῦ μαιευτῆρα, που ὄντας κοντὰ στὸ κεφάλι τῆς, τῆς εἶπε: «Πὼς σὲ λένε; Πὲς τὸ ὄνομά σου». Στὸ ἄκουσμα αὐτὸ ὅλοι περίμεναν τὴν ἀντίδραση τῆς Λαμπρινῆς. Καθὼς δὲν ἀκούγονταν τίποτα ἡ ἀγωνία ὅλων μεγάλωνε. Ἀξάφως ἡ μαῖα που καθόταν δίπλα τῆς ξεφώνησε: «Μίλησε, μίλησε, σάλεψαν τὰ χεῖλη τῆς, ἔπαιξαν τὰ δάφναρά της!». Σὲ λίγο τὰ σημάδια τῆς ζωῆς πιστοποιήθηκαν ἐπίσημα. Ἡ πίεση τῆς ἀνέβηκε, ἔφευγε τὸ κερνὸ ὠχρὸ χρώμα καὶ σιγὰ - σιγὰ ρόδιζε, ἀρχισε νὰ καταλαβαίνει. Ἰκανοποίηση σ' ὅλους καὶ χαρούμενα πρόσωπα. Κάποια ἀχνὴ λάμψη καὶ στὸ πρόσωπο τοῦ Ἀλέκου που βρισκόταν παράμερα. Κινήθηκε λίγο διστακτικὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πέτρου καὶ τὸν ρώτησε μὲ ραγισμένη φωνή: «Θὰ τὴ γλιτώσουμε, μωρὲ γιατρέ;». «Ἀλέκο, τὴ γλιτώσαμε», τοῦ ἀπάντησε ὁ γιατρός. Τοῦ Ἀλέκου τοῦ συσπᾶσθηκαν οἱ μύες τοῦ προσώπου, ἔπιασε τὸ χεῖρ τοῦ νεαροῦ γιατροῦ καὶ τοῦ τὸ φίλησε. Ὁ Πέτρος ταραχθηκε ἀπὸ τὴν ἐνέργεια αὐτή. Ποτὲ δὲ θὰ τὸ θελε αὐτὸ καὶ τράβηξε τὸ χεῖρ του. Ἐνωσε ὁμως ὅλα ὅσα ἤθελε νὰ ἐκφράσει ὁ ἀπλὸς αὐτὸς χωριάτης.

Συνέχεια στὴ σελίδα 6

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΛΕΦΤΙΚΑ

(τοῦ τραπεζιοῦ)

«Κάθε Κυριακὴ, Ἑλληνέες μου, ὅπως διαβάζουμε μιὰ σελίδα Εὐαγγέλιο, πρέπει νὰ διαβάζουμε καὶ μιὰ σελίδα Δημοτικὰ τραγούδια. Ἐκεῖνο εἶναι ἡ Βίβλος τοῦ Θεοῦ, αὐτὰ εἶναι ἡ Βίβλος τῆς Ἑλλάδος».

ΘΕΜ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—ΝΟΒΑΣ

1

Θέλτε, δεντρά μ', ν' ἀνθίσετε, θέλτε νὰ μαραθῆτε, στὸν ἴσχιό σας δὲν κάθουμαι, μαῖδε καὶ στὴ δροσιά σας. Μόν' καρτερῶ τὴν Ἀνοιξή, τ' ὁμορφὸ Καλοκαίρι, νὰ ζῶσω τὸ σπαθακί μου, νὰ πάρω τὸ ντουφεκί καὶ νὰ ὄγω κλέφτης σταῖ βουνά...

(Γύρισμα:) Γεῖά σας καὶ χαρά σας παιδιὰ κλεφτοῦπολα, μὲ τὰ χρυσὰ τσιαπράζια καὶ τ' ἀσημόσπαθα.

2

ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΥ (1821)

Τὴ καπετάνιος εἰς' ἐσὺ, δὲ ρίχνεις δυὸ ντουφεκία νὰ συναχτεῖ τ' ἀσκέρι μας, νὰ ἰδοῦμε ποῖος μᾶς λείπει; Μᾶς λείπει ὁ Διάκος ἀπ' τὰ χεῖ κάτου στὴν Ἀλαμάνα, οἱ Τούρκοι τότε πιάσανε καὶ πᾶν νὰ τὸν χαλάσουν. Τὸν κλαῖνε χῶρες καὶ χωριά, χωριά καὶ βιλαέτια, τὸν κλαῖν τὰ παλληκάρια του, παρηγοριά δὲν ἔχουν.

Δ. Φ.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ '87 Ο ξενιτεμένος Νεχωρίτης

Συνέχεια από την σελ. 1

χισε ο κ. πρόεδρος, αν αποφασίσετε να μην περιμένουμε βοήθεια μόνο από την Πολιτεία, σας πληροφορούμε ότι ο Αρχιτέκτων κ. Νίκος Ρέγκος, σε συν εργασία με ειδικό σε θέματα στατικής, είναι στη διάθεσή μας να μας παραδώσει μελέτη για τις απαραίτητες εργασίες αντιστήριξης του εδάφους και παρακάλεσε τη Γεν. Συνέλευση να συζητήσει διεξοδικότερα το πρόβλημα της Εκκλησίας του χωριού μας και όλοι μαζί να προσπαθήσουμε να βρούμε την καλλίτερη και συντομότερη λύση.

Για το πρόβλημα της Εκκλησίας του χωριού μας έγινε εκτεταμένη συζήτηση και αποφασίστηκε:

α) Να ενταθούν οι ενέργειες του Διοικ. Συμβουλίου, αλλά και όλων των μελών του Συλλόγου που μπορούν να βοηθήσουν ώστε να υπάρξει σύντομα λύση του προβλήματος από την Πολιτεία.

β) Να συνταχθεί η μελέτη αντιστήριξης του εδάφους από τον Αρχιτέκτονα κ. Νίκο Ρέγκο, η οποία, κατά την κρίση του Δ.Σ. να σταλεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες για τη συντόμευση των εργασιών.

γ) Να σταλεί έγγραφο του Συλλόγου, στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του χωριού, για να μην προχωρήσουν οι εργασίες της πλακόστρωσης του προαυλίου της Εκκλησίας, γιατί υπάρχει περαιτέρω κίνδυνος της εκκλησίας από τις εργασίες αυτές.

Στη συνέχεια η Γεν. Συνέλευση συζήτησε την πρόταση του Δ.Σ. για την ίδρυση Τράπεζας αίματος και εξουσιοδότησε το Δ.Σ. να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίησή της και αποφάσισε:

Δικαίωμα της λήψης αίματος να έχουν όλοι οι Νεχωρίτες και οι οικογένειές τους, ανεξάρτητα αν είναι ταμειακά τακτοποιημένοι προς το Σύλλογο.

Για την επιτυχία της Τράπεζας αίματος εκφράστηκε από όλους τους παρευρισκομένους η ευχή να δώσουν αίμα όλοι οι συγχωριανοί με την πεποίθηση ότι συμβάλουν σε ένα έργο αλtruισμού.

Η Γενική Συνέλευση συζητήσε, ακόμα, και επί άλλων θεμάτων (Κοινοτικά αφοδευτήρια, εκτύπωση διευθύνσεων των μελών του Συλλόγου, πραγματοποίηση εκδηλώσεων προς τιμήν συγχωριανών που δόθηκαν το χωριό και το Σύλλογο) και έλαβε τις απαραίτητες αποφάσεις, τις οποίες πρέπει το Δ.Σ., μέσα στα πλαίσια των Οικονομικών δυνατοτήτων του Συλλόγου, να προσπαθήσει να πραγματοποιήσει.

Η Γενική Συνέλευση, τέλος, ενέκρινε τον Ισολογισμό του Οικονομικού Έτους '86, τον οποίο ανέπτυξε ο ταμίας κ. Κωνσταντίνος Αλ. Φλώρος, απάλλαξε το Δ.Σ. από κάθε ευθύνη και κατάρτισε τον Προϋπολογισμό του Οικον. Έτους '87. Ο Ισολογισμός οικον. έτους 1986 δημοσιεύεται σε άλλη στήλη της εφημερίδας μας.

Συνέχεια από την σελ. 1

στη Γιορτή των Τριών Ιεραρχών, που θα εγίνετο την 1η Φεβρουαρίου 1987, ημέρα Κυριακή.

Μετά την ομιλία επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των παρευρισκομένων Ελλήνων στη συνεστιάση για τον τρόπο της συνεχίσεως της ελληνικότητας από την ομογένεια στις επόμενες γενεές και των χρηστών ηθών και εθίμων της πατρίδος μας.

Ειπώθηκαν πολλά από πολλούς με συμπέρασμα να συνεχισθεί αμείωτη η προσπάθεια απ' τις οικογένειες για τη διατήρηση στις γενεές που ακολουθούν της ελληνικής γλώσσας και της ορθόδοξης Ελληνικής πίστης, συσπειρωμένοι γύρω από τους τρεις ορθόδοξους Χριστιανικούς Ναούς του Χάρρισμπουργκ. του Γκόρκ και του Λάγκαστερ, καθώς και από —προκειμένου για

το χωριό μας— το Σύλλογο των Νεοχωριτών της Αμερικής, ο οποίος εκμεταλλεύεται πάσα εκδήλωση και ευκαιρία για τον παραπάνω σκοπό και γενικά για το καλό του χωριού και των κατοίκων του.

Στις συγκεντρώσεις αυτές διαπιστώνει κανείς, την αγάπη και τη λαχτάρα για το χωριό, τον πόθο και την προσπάθεια για τη διατήρηση της ελληνικότητας και της ορθόδοξης πίστης, καθώς και την αγάπη και την έφεση για τη μόρφωση των παιδιών τους και την καλή αποκατάστασή τους με αρχές ηθικές, χριστιανικές, θα έλεγε κανείς, Νεχωρίτικες.

Η λαχτάρα για συχνή επίσκεψη της γενέτειράς τους έχει καταστεί έμμονη και πιεστική σκέψη μέχρι σημείου που το άκουσμα και μόνο «Νεχώρι», φέρνει δάκρυα στα μάτια.

Στις διάφορες αυτές συγκεντρώσεις αναζητήθηκαν τρόποι περισσότερου ενδιαφέροντος για ηθική και υλική ενίσχυση του χωριού και συσφίξεως των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ των δύο συλλόγων της Αμερικής και της Ελλάδος.

Υπήρξε πρόταση και ευχή όλων η εφημερίδα «Νεχωρίτης», να εκδίδεται συχνότερα και να στέλνεται στους ξενιτεμένους συνημμένα με φάκελο με τη σύσταση του συλλόγου για να διευκολύνεται η πιθανή εκούσια αποστολή της χρηματικής συνδρομής και άλλης υλικής βοήθειας.

Όταν παίρνουν το «Νεχωρίτη» μου είπαν, εκείνη τη στιγμή νιώθουν να μπαίνουν στο σπίτι τους τα γονιά τους, οι δικό τους, το ίδιο το χωριό, και τον οποίο διαβάζουν επανειλημμένα. Αυτή είναι η αγάπη του ξενιτεμένου Νεχωρίτη για το χωριό του και για τους συγχωριανούς του.

Ο εκκλησιασμός κάθε Κυριακή στους Ορθόδοξους Ελληνικούς Ναούς τους συγκεντρώνει και από τα πιο απομακρυσμένα μέρη για να εκκλησιαστούν και προσευχηθούν «συν τέκνοις» ή να επιτελέσουν τα μυστήρια του Γάμου και του Βαπτίσματος με υποδειγματική πονηρία και χαρακτηριστική τάξη η οποία θαυμάσια με εντυπωσίασε.

Παρακολούθησα τα μυστήρια του Γάμου και του Βαπτίσματος στα οποία παραβρέθηκα και με κατέπληξε η ευσέβεια και ευλάβεια των πιστών, καθώς και η προθυμία για τη συμμετοχή τους στη χαρά ή στη λύπη των συγχωριανών των.

Μου μένει ανεξίτηλα χαραγμένη στη καρδιά μου η συγκίνηση που αισθάνθηκα όταν σε θάνατο συγχωριανής μας εκεί στα ξένα συνάντησα όλο το Νεχώρι της Αμερικής και από τα πιο μα-

Συνέχεια στη σελίδα 6

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1986

ΕΣΟΔΑ

Οικονομικό υπόλοιπο 1985	398.418
Συνδρομές μελών	47.200
Επιχορηγ. από Εργατ. Εστία	150.000
Συνδρομές για το «ΝΕΧΩΡΙΤΗ»	181.331
Συνδρομές για το Ημερολ. '86	102.535
Έκτακτες εισφορές	211.962

ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ 1.091.446

=====

ΕΞΟΔΑ

Γενικά Έξοδα	42.616
Γραφική ύλη — φωτοτυπίες	44.960
Ενίσχυση Κοινот. έργων (Κοιν. Κατ.)	291.000
Ενίσχυση ασθενών συγχωριανών	46.500
Τηλεφωνικά (Ο.Τ.Ε.)	9.621
Κατανάλωση Ηλεκτρ. ρεύματος (Δ.Ε.Η.)	9.704
Κατανάλωση νερού (Ε.Υ.Δ.Α.Π.)	1.306
Ταχυδρομικά (προσкл., επιστολές «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ», Ημερολ. '87)	49.658
Ενίσχυση Πνευματ. Κέντρου Ρουμελ.	5.000
Ενίσχυση Συλ. Αραχωβιτών Ναυπακ.	5.000
Παθητικό χορού	24.200
Εξοπλισμός Αίθουσας (τραπεζ., πυροσβ. σκακιέρες, τάβλι)	27.230
Στοιχειοθεσία — χαρτί εκτύπωσης και εκτύπωση «ΝΕΧΩΡΙΤΗ»	99.593
Ασφάλιστρα Αίθουσας Συλλόγου	7.078
Ημεροδείκτες, χαρτί εκτύπωσης και εκτύπωση ημερολ. 1987	49.740
Αγορά 300 Ημεροδεικτών τσέπης	27.000

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ 740.206
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 351.240

ΣΥΝΟΛΟΝ 1.091.446

=====

Συνέχεια από την σελ. 3

στην αφήγησή μου.

Δεύτερη: Η λέξη δυσετυμολόγητη. Καμιά ετυμολογική έρμηνεία της δεν ικανοποιεί. Το λογοπαιχτικό σχήμα πώς τάχα, «στην κάρα θαρείτε - Κραδαρίται, Κράδαρα» ούτε γλωσσολογικά δικαιολογείται ούτε ιστορικά δικαιώνεται. Έξαντλητική διαπραγμάτευση του θέματος δημοσίευσε ο Χ. Χαραλαμπίδης στο «Ναυπακτιανά» 2 (1984—85), 341—356. Εγώ αποκλίνω προς τη γνώμη του καθηγητή Απ. Βακαλοπούλου (Ιστορία του Νέου Έλληνισμού έκδ. Β', Ι, 259) ότι δηλαδή στο τοπωνυμικό Κράδαρι διασώζεται τ' όνομα μεγάλου χριστιανού σπαχή (τιμαριούχου).

Τρίτη: Κατά την τουρκοκρατία, την επανάσταση και την εθνική εποχή τα «Κράδαρα - Κραδαρίτης», ως δηλωτικά του τόπου και των κατοίκων του (και δίχως να υποδηλώνουν κάτι το ύβριστικό, το υποτιμητικό,

το ταπεινωτικό) χρησιμοποιούνταν εύρυτατα, σιγά - σιγά όμως υποχώρησαν στα επίσημότερα (και καθαρευσιανικότερα) «Ναυπακτία - Ναυπακτίος».

Η παρεξηγημένη σημασία: Κραδαρίτης - έπαίτης, τυχοδιώκτης κ.λπ. είναι νεώτερη και οφείλεται κυρίως στον Α. Καραβίτσα, ο οποίος στις ταξιδιωτικές του έντυπώσεις «Κράδαρα» («Εστία», 1890) και στο μυθιστόρημά του «Ο Ζητιάνος» (1896) έπλασε πολλές «άφαντασιες και ψευτιές». (Και ο Πε-

ρικλής Γιαννόπουλος, έπηρεασμένος από τον Καραβίτσα, πλάθει στο «Νέον πνεύμα» του —1906— το νεολογισμό «Πολιτικός Κραδαριτισμός!!!».)

Ποιοί είναι οι Κραδαρίτες, παλιότεροι και νεώτεροι, αφήνω δυό από τις έγκυρότερες και υπεύθυνότερες φωνές να το ειπουν.

Ο Γιάννης Βλαχογιάννης: «Τα Κράδαρα είναι το φτωχότερο και τραχύτερο μέρος της Ρούμελης. Οι πολεμιστές Κραδαρίτες ήταν από τους καλύτερους και στην πολιορκία του Μεσολογγίου και στη μεγάλη έξοστρα-εία του Καραϊσκάκη, 1826—27». (Ν. Κασμούλη, Στρατιωτικά ένθυμματα, 1, 250, σημ. 1).

Ο Σπύρος Μελάς: (όμνει τους τσολιάδες και οι Κραδα-

ρίτες υπηρέτησαν στα 2) 39 και 5) 42 θρυλικά εϋζωνικά συντάγματα): «Όρεινοί, λιοφηνένοι, στεγνοί, μεσάτοι, σβέλτοι με τα μάτια γεμάτα λάμψη, λιτοί, ακούραστοι, άφοβοι, χωρίς κομπασμό, άνθρωποι, πραγματοποιούν τον πιο έγκάρδιο, τον πιο δημοφιλή τύπο του ήρωα». (Η Δόξα του '40, 'Αθ. 1970, σελ. 464).

Αυτά...

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ

Το άρθρο, του κ. Νικ. Μπαζιώνη, με τον τίτλο «Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΑΚΚΟΣ ΤΩ ΚΑΙΡΩ ΕΚΕΙΝΩ» καθώς και ο προϋπολογισμός '87, λόγω έλλειψης χώρου, θα δημοσιευθούν στο προσεχές φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ».

**ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ
ΤΗΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ
ΕΙΝΑΙ
ΔΙΚΗ ΣΑΣ**

Νεχωρίτης ζωγράφος βραβεύεται

Αναδημοσιεύουμε, αντιόσια, τα καλά λόγια του ΕΡΙΚΟΥ ΛΑΦΟΝ, καθηγητή Καλών Τεχνών, τεχνοκρίτη, που δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα «Βραδυνή» της 21 Μαρτίου 1987, σχετικά με τη βράβευση δύο έργων του συγχωριανού μας ζωγράφου κ. Χρήστου Τσέλιου. Ο «Νεχωρίτης» εκφράζει στον αγαπητό φίλο Χρήστο Τσέλιο τα θερμά του συγχαρητήρια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ

Μία μορφή και ένας καλλιτέχνης ζωγράφος που απασχόλησε και θα απασχολεί για πολύ ακόμη χρόνο, όχι μόνο τους τεχνοκρίτες και συλλέκτες που είχαν την τύχη, να επισκεφτούν την ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ 1986, αλλά και την πληθώρα των απλών επισκεπτών που αγαπούν την τέχνη και έχουν προικισθεί με καλό γούστο.

Η Επιτροπή κρίσεως πολύ σωστά επέλεξε και βράδευσε με τα πρώτα βραβεία τα δύο από τα τέσσερα έργα συμμετοχής του Έλληνα ζωγράφου Χ. Τσέλιου. Το έργο «Ο Πειραιάς» που πήρε το πρώτο βραβείο θα κοσμήσει πολύ σύντομα κάποια αίθουσα Μουσείου ή θα πλουτίσει κάποια συλλογή επώνυμου μεγιστάνα του χρήματος από τους πολλούς που έδειξαν ενδιαφέρον για την απόκτησή του. Χρώμα, κίνηση, περιβάλλον και δριζόντας αρμονικά συνταιριαμένα, δεμένα μεταξύ τους χωρίς ψεγάδι με απαλότητα κρατούν κοντά τους το θεατή για πολλές ώρες, μήνες, χρόνια, συνεπαρμένον και άφωνο, με προβάλλοντα τον Πειραιά, τραγουδισμένον από την Μελίνα Μερκούρη σ' άλλους χρόνους. Κάθε περιγραφή αδικεί το έργο και τον δημιουργό διότι είναι ακριβώς εκείνο που λέμε ότι ο άνθρωπος δεν έχει βρει ακόμη λέξεις που να αποδίδουν και να περιγράφουν σε όλες τις διαστάσεις του κάλλους, της φυσικότητας και της αρμονίας τα αριστουργήματα, όπως ο Πειραιάς του Χρήστου Τσέλιου.

Το δεύτερο βραβευθέν έργο με το Β' βραβείο είναι παρμένο από την περιοχή Πηλίου — Έλλάς — σίγουρα εκ του φυσικού διότι είναι αδύνατον ο ζωγράφος να μην ήταν παρών κατά την χιονόπτωση. Τα χιονισμένα σπίτια του χωριού — αλήθεια, ποιο όνομα έχει το τυχερό χωριό; — Το παίξιμο των νιφάδων του χιονιού, τα σπίτια με τα μισόκλειστα παράθυρα, το έδαφος, τα χιονισμένα δέντρα και ο δριζόντας, σέ έχουν αιχμαλωτίσει με την πρώτη ματιά και σε κρατούν μαζί τους που χωρίς να το αντιληφθείς έχεις γίνει επισκέπτης και θεατής με διάθεση και απόφαση να μείνεις παντοτεινά μαζί τους.

Η αλήθεια είναι — παρά τα παράπονα από τους άλλους συμμετασχόντες ζωγράφους — ότι η επιτροπή καλώς απένειμε και το Β' βραβείο στον ίδιο καλλιτέχνη. Αν έπραττε αλλιώς θα είχε διαπράξει λάθος και θα αδικούσε την τέχνη πρώτον, αλλά και τον θεσμό και παράδοση της έκθεσης ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

Είναι αλήθεια ότι για πρώτη φορά στα σαράντα χρόνια λειτουργίας της έκθεσης ο ίδιος καλλιτέχνης θα αποσπάσει Α' και Β' βραβείο, παρά την πολυπρόσωπη συμμετοχή από όλες

τις χώρες της Ευρώπης και Αμερικής εκατόν είκοσι δύο ζωγράφων, τα μεγαλύτερα ονόματα.

Την πρωτιά πήρε πάλι η Ελλάδα, η χώρα του ήλιου και της φιλοξενίας, των πολλών θεών και καλοσυνάτων κατοίκων και μεταξύ μας, των ανθρώπων εκείνων που δλοι μας κάτι τους δφείλουμε, αδιακρίτως σε ποιά χώρα ή ήπειρο κατοικούμε.

Το Γ' βραβείο απέσπασε ο Ισπανός Κ. ΜΟΤΑ με τους ελαιώνες, απέραντος κάμπος με κίνηση και δρίζοντα με χλόη χρυσίζουσα μετά από βροχή, πολλά ύπόσχεται ο καλλιτέχνης και είναι η τρίτη διεθνής διακρίση στο Παρίσι.

Τα βραβευμένα έργα του Χ. Τσέλιου επέστρεψαν στην Ελλάδα και εκτίθενται στην αίθουσα του συλλόγου «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΑΚΤΩΝ» στο πρόστιο των Αθηνών ΑΡΤΕΜΙΣ - Λούτσα με πολλά έργα της συλλογής του και εξήντα ακόμη άλλων ζωγράφων.

Πολλοί συμπατριώτες μας και συλλέκτες από Ευρωπαϊκές χώρες κατευθύνονται προς Ελλάδα ακολουθώντας τα βραβευμένα έργα με σκοπό να τα επισκεφτούν στην έκθεση των ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΑΚΤΩΝ, που όπως έχουν γράψει έγκυρα φύλλα, είναι Ναός Τέχνης. Θα είναι τυχεροί διότι στην ίδια περιοχή θα επισκεφθούν το Μουσείο Βραυρώνας με τα αρχαία εκθέματά του, συνδυάζοντας έτσι το τερπνόν με το ωφέλιμον.

Η εφημερίδα μας — ΜΟΝΤ — κατά τα μέσα Φεβρουαρίου μαζί με τον φίλο κριτικό τέχνης του περιοδικού ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΠΑΡΙΣΙΩΝ, έχουν αποφασίσει να επισκεφτούν την έκθεση και τότε θα έχουμε να σας γράψουμε εκτενέστερα και όσο δυνάμεθα υπεύθυνα για τα άλλα έργα του ζωγράφου Χρ. Τσέλιου και των άλλων γνωστών ζωγράφων που εκθέτουν τα έργα των, όπως των Γκατζίων, Λαμέρα, Άγριλιώτη, Βέργο, Κυδωνιάτη, Απέργη, Πίππα, Κιτσίκη κ.λπ., οι οποίοι μάς είναι γνωστοί από διάφορες εκθέσεις σε πόλεις της χώρας μας — Γαλλίας — αλλά και από άλλες πόλεις της Ευρώπης.

Το τρίτο βραβευθέν έργο αγοράσθηκε από τον συλλέκτη Καγιώ και έμεινε οριστικά στη Γαλλία.

Ός ύστερόγραφο δφείλω να δηλώσω ότι «Η ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΙΣΙΩΝ» πετυχημένος θεσμός, δικαίωσε για μία ακόμη φορά τον έαυτό της. Η πληροφόρηση και εξυπηρέτηση των χιλιάδων επισκεπτών από όλα τα μέρη του κόσμου ήταν άφογη. Ένα μεγάλο ευχαριστώ από όλους μας στα ακούραστα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής και υπαλλήλους της έκθεσης. Μπράβο σας με τέτοιες εκθέσεις που συντελούν στην προσέλευση χιλιάδων επισκεπτών από δλο τόν κόσμο, το Παρίσι και η χώρα γενικότερα έχουν πολλαπλά όφελγη και προπαντός οικονομικά.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Συνέχεια από την σελ. 1

Και τα δικά τους, όμως, μάτια παρά την ταλαιπωρία τους, είναι στραμμένα απόψε στο γλέντι μας. Ο Πρόεδρος της Κοινότητάς μας κ. Σωτήριος Χολέβας μας διαβίβασε, σήμερα, τηλεφωνικά, την αγάπη τους και τις ευχές τους.

— Να θυμηθούμε, κακοτυχίες, δάσανα, καημούς αλλά και χαρές και ξεφαντώματα κι όμορφες οικογενειακές στιγμές.

— Να θυμηθούμε, όλους τους χωριανούς που μόχθησαν, που δούλεψαν, σε άσχημες εποχές, προσωπική εργασία, που δίδεσαν χρήματα για την πρόοδο του χωριού μας, που κατήχησαν, διαπαιδαγώγησαν και μόρφωσαν τους κατοίκους τον και που κατάφεραν να είναι το χωριό μας ζηλευτό, αγαπημένο και μονιασμένο.

— Να θυμηθούμε, τους ξε-

νητεμένους μας συγχωριανούς που η σκέψη τους, πάντοτε, είναι κοντά μας.

Στο δικό μας τραπέζι κάθονται, απόψε, και οι φίλοι μας και διασκεδάζουν μαζί μας τους ευχαριστούμε που μας τιμούν με την παρουσία τους.

Στο Σύλλογό μας, αλλά και στο χωριό μας, γενικότερα, προσδίδει ιδιαίτερη τιμή, η παρουσία του Γενικού Γραμματέα της Προεδρίας της Ελληνικής Δημοκρατίας — εκλεκτού τέκνου της Ερριτανίας — επιτίμου Αντιεπισγγελέα του Αρχείου Πάργου κ. Λεωνίδα Παπακαρρά.

Τον ευχαριστούμε, εγκάρδια, για την παρουσία του και για την τιμή που μας προσφέρει.

Οι Νεχωρίτες, κ. Γενικέ, σας νοιώθουν «δικό τους», όπως «δικούς τους» νοιώθουν τους σντοπιίτες σας, τους Ερριτάνες.

Ελβετικά τοπία, κι όμορφα χωριά της Ερριτανίας, διασχίζουμε για να φθάσουμε στο χωριό μας.

Τα χωριά της Ορεινής Ναυπακτίας, αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα, με τα χωριά της δικιάς σας ιδιαίτερης πατρίδας — κέρσο προβλήματα οι δόσβατοι και κακοτράχαλοι δρόμοι μας. Κι ακόμα: όλοι εμείς, πολλές φορές, πήγαμε προσκνητές στην Παναγία την Προσιώτισσα.

Με ιδιαίτερη χαρά, σημειώνουμε την παρουσία των εκπροσώπων του Συλλόγου των φίλων Αραχωδιτών και τους ευχαριστούμε θερμά.

Ακόμα, χαϊρόμαστε για την παρουσία του συμπατριώτη μας καθηγητή και Αντιπροέδρου του Συλλόγου Θερωίων κ. Θεόδωρου Πορφύρη, για την παρουσία του ιατρού - χειρουργού - γυναικολόγου κ. Αντωνίου Πατούχα, εκ Πλατάνου και για την παρουσία της κ. Μαρίας Χρήστου Αλπογιάννη, συζύγου του επιτίμου προέδρου του αδελφού Συλλόγου Νεχωριτών Αμερικής.

Δυστυχώς, απόψε, δεν διασκεδάζει μαζί μας, ο εκλεκτός μας φίλος, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας, κ. Κωνσταντίνος Παπαλέξης.

Μας στέλνει, όμως, από τη μακρινή Αυστραλία — που βρίσκεται για λόγους υπηρεσιακούς — τους θερμούς χειρουργούς του και μας εύχεται καλή διασκέδαση.

Είναι, όμως, ανάμεσά μας, ένας άλλος καλός μας φίλος και τον ευχαριστούμε που μας τιμάει με την παρουσία του.

Είναι, ο Αρχιτέκτονας κ. Νικόλαος Ρέγκος, που μας χαρίζει τις επιστημονικές γνώσεις του, την πολύτιμη εμπειρία του, τα αρχιτεκτονικά του σχέδια και τις μελέτες του, μας βοηθάει στα προβλήματα του χωριού και ιδιαίτερα στο πρόβλημα της

Εκκλησίας μας, που παρουσιάζει εγκάρσιο ερίγμα, από κατολίσθηση του εδάφους.

Η βοήθειά του είναι σημαντική και τον ευχαριστούμε θερμότατα.

Η βραδνά, όμως, δεν μας επιτρέπει να αναζητήσουμε λύσεις, στο μεγάλο πρόβλημα της Εκκλησίας, ούτε να σκεφτούμε πως θα συστήσουν με την Τράπεζα Αίματος, που αποφασίσαμε. Η βραδνά, επιβάλλει γλέντι, χορό, ξεφάντωμα.

Σας ευχαριστούμε, που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας — ιδιαίτερα ευχαριστούμε αυτούς που ήρθαν από μακριά: Μεσολόγγι, Πάτρα, Άγιο Κωνσταντίνο και σας ευχόμαστε καλή διασκέδαση.

Ευχαριστώ.

Οι Νεχωρίτες και οι φίλοι τους γλέντησαν με πολύ κέφι μέχρι τις δύο, μετά τα μεσάνυχτα, χόρεψαν λεβέντικους Δημοτικούς χορούς, αλλά και σύγχρονους και αποχώρησαν εκφράζοντας την ευχή ν' ανταμώνουμε και να διασκεδάζουμε αδελφωμένοι κι αγαπημένοι, όμορφα, απλά, λεβέντικα, παραδοσιακά, Νεχωρίτικα.

Το Δ.Σ. εύχεται του χρόνου καλύτερα.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Συνέχεια από την σελ. 4

Τα πράγματα κύλησαν κατόπιν όμαλά. Είναι σαν τη λαϊκή παροιμία «άν σε βρεί η στιγμή σέ βρίσκει ο χρόνος». Έτσι και με τη Λαμπρινή, όλα πήγαν καλά.

Ο Πέτρος αυτή την «περίπτωση» δέν την αντιμετώπισε σαν μία ιατρική έπιτυχία. Τη χάρηκε σαν μία ανθρωπιστική έπιχείρηση, που έληξε με έπιτυχία και που ο ίδιος πήρε μέρος. Πήρε μέρος και σαν Πέτρος και σαν γιατρός. Καί η άμοιβή του; Ήταν απ' αυτές που δέν χωράνε σε Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών, απ' αυτές που λίγες φορές παίρνει κανείς. Καί να πώς.

Ήταν λίγες μέρες μετά που ο Πέτρος πήγε στο χωριό Βαλτίτσα και πήγε στο σπίτι του Άλέκου Κράλιου να δεί τη Λαμπρινή που είχε γυρίσει από το νροσκομείο και βρισκόταν στην ανάρρωση. Ή άμοιβή τον περίμενε μόλις μπήκε στο σπίτι — καλύδι. Έκεί αντίκρισε τα τρία «αγγριμάκια», τα παιδιά της, να τον κοιτάζουν όχι όπως την πρώτη φορά με φόβο κι άγωνία, αλλά με μάτια γεμάτα χαρά και καλοσύνη. Έκείνη τη ματιά τους δέν πρόκειται να την ξεχάσει ποτέ. Ήταν ματιά γεμάτη εύγνωμοσύνη. Έκείνα τα τρία χαρούμενα και άφωνα προσωπάκια του φώναζαν: «Σ' ευχαριστούμε που έφερες πίσω τη μάνα μας». Ο Πέτρος άσπασε σκέφθηκε ότι και μόνο γι' αυτή τη στιγμή άξιζε να γίνει γιατρός.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

(Από τη διηγηματική του Συλλογή «ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΝΕΟΙ»)

ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΣ ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ

Συνέχεια από την σελ. 5

κρινά μέρη για να συμμετάσχουν στον πόνο και τη θλίψη της χαροκαμένης οικογένειας.

Γενικά η αγάπη και ο σύνδεσμος μεταξύ των χωριανών των ξενιτεμένων δημιουργεί εκτίμηση και θαυμασμό στους επισκέπτες οι οποίοι τους δέχονται με ειλικρινή αγάπη, ανυπόκριτη φιλοφρόνηση και πρόθυμη φιλοξενία.

Θα ήταν όμως παράλειψη να μη μεταφερθεί στο χώρο αυτό και η πίκρα και η θλίψη που αισθάνεται ο ξενιτεμένος από δυσπιστίες και μικρόπτες συγχωριανών του της γενέτειρας, από φθονερά φερσίματα και ζηλοτυπικές κακεντρέχειες, οι οποίες του δημιουργούν θλίψη και πόνο, στενοχώρια και απογοήτευση και πολλές φορές απδία.

Αυτά όμως είναι η εξαίρεση και όχι ο κανόνας και συνεπώς θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με χριστιανική αγάπη και ανοχή η οποία πολλές φορές ανέχεται την απάθεια και την περιφρόνηση.

Χριστιανική αγάπη και ψυχική γαλήνη λοιπόν θα πρέπει να συνέχει τις καρδιές όλων των Νεχωριτών, ξένων και ντόπιων, ώστε στην κάθε συνάντησή μας να ξεχειλίζει η άδολη αγάπη μεταξύ μας, η αλληλοδοθήεια και ο αλληλοσεβασμός, η σύμπνοια και η αγαστή συνεργασία για την ωφέλεια την ψυχική και σωματική όλων μας και το Γενικό καλό του Νεχωρίτη και του Χωριού μας!

ΠΑΝΤ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

λιάδων επισκεπτών από δλο τόν κόσμο, το Παρίσι και η χώρα γενικότερα έχουν πολλαπλά όφελγη και προπαντός οικονομικά.

ΕΡΙΚΟΣ ΛΑΦΟΝ

Καθηγητής Καλών Τεχνών Τεχνοκρίτης.